

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2018-2021) d. 04-06-2020

Mødedato Torsdag d. 04. juni 2020 kl. 12:00

Mødested M.1.4/rådhuset

Mødedeltagere Kai O. Andersen, Birthe Harritz, Allan Clifford Christensen, Kurt Johansen, Torsten Nielsen

Indholdsfortegnelse

Forslag til aflysning af lokalplan nr. 454 for et område til teknisk anlæg ved Tastumvej i Stoholm...	3
Videre proces for arbejdet med lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i G...	5
Præsentation af landbrugstilsynskampagne for 2021.....	8
Orientering om forvaltningens tilsyn med erhvervsaffald.....	9
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020.....	10
Grøn omstilling - forslag til handlinger.....	11
Grøn omstilling - planlægning for vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg (orienteringssag).....	13
Fortsat iltning af Hald Sø og Viborg Nørresø.....	15
Strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer.....	18
Klage over lovliggørende tilladelse til privat pumpelag ved Sønder Mose.....	20
Tangeværkets fortsatte drift.....	23
Renseløsning for den nordlige del af Viborg Kommune.....	27
Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 (orienteringssag).....	31
Etablering af fast brink i beskyttet sø - Hald Hovedgård.....	34
Udvidelse af Iglø Biogas.....	36
Retningslinjer for bæredygtigt byggeri.....	39
Viborg Kommunes bilflåde – drøftelse af plan for udskiftning til mere miljøvenlige alternativer.....	41
Budgetopfølgning pr. 30. april 2020 (bevillingssag).....	44
Budgetlægning for 2021 og overslagsårene 2022 - 24.....	48
Mødeplan for Klima- og Miljøudvalget 2021.....	53
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	55
Underskriftsark.....	57

Punkt 1: Forslag til aflysning af lokalplan nr. 454 for et område til teknisk anlæg ved Tastumvej i Stoholm

20/9119

Resume

Lodsejer har meddelt ønske om, at lokalplan nr. 454 aflyses. I forlængelse heraf har Stoholm Fjernvarme oplyst, at projektet, som lokalplanen er udarbejdet for, ikke længere er aktuelt.

Oversigtskort er i bilag 1.

Forslag til aflysning af lokalplan nr. 454 er i bilag 2.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at aflysning af lokalplan nr. 454 sendes i høring hos ejer og bruger af det berørte areal i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Lokalplan nr. 454 er sammen med tillæg nr. 53 til Kommuneplan 2013 – 2025 vedtaget af Byrådet den 31. august 2016 ([sag nr. 18](#)).

Inddragelse og høring

Lodsejer har meddelt ønske om at aflyse lokalplanen. I forlængelse heraf har Stoholm Fjernvarme oplyst forvaltningen, at projektet, som lokalplanen er udarbejdet for, ikke længere er aktuelt.

Beskrivelse

Lokalplanen omfatter et område, der i dag anvendes til landbrug.

Eksisterende planforhold

Lokalplan

Området er omfattet af lokalplan nr. 454. Lokalplanen giver mulighed for at realisere et konkret projekt for et solvarme- og biomassekedelanlæg.

Planområdet anvendes i dag til landbrug og fremstår således ubebygget. Det er forvaltningens vurdering, at planlægningen er utidssvarende og ikke længere nødvendig, idet lokalplanens byggemuligheder aldrig er blevet realiseret.

Forvaltningen anbefaler derfor, at den gældende lokalplan aflyses.

Kommuneplan

Lokalplanområdet er omfattet af rammeområde ”STOH.TA.02” i Kommuneplan 2017-2029, der fastlægger anvendelsen til tekniske anlæg til almene formål.

Aflysning af lokalplanen er i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser og retningslinjer.

Forslag til aflysning af lokalplan nr. 454

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til aflysning af lokalplan nr. 454, der er i bilag 2.

Lokalplanområdet er omfattet af rammeområde ”STOH.TA.02” i Kommuneplan 2017-2029, der fastlægger anvendelsen til tekniske anlæg til almene formål.

Ved aflysning af lokalplanen reguleres fremtidige bygge- og anlægsarbejder inden for kommuneplanens rammeområde af bygningsreglementet og planlovens ”virke for” bestemmelser af kommuneplanens rammebestemmelser.

Hvis byrådet beslutter, at rammeområdet i forbindelse med den kommende kommuneplanrevision kan tages ud, vil området herefter ligge i det åbne land og derfor være forbeholdt jordbrugserhverv.

Miljøvurdering

På baggrund af en screening vurderer forvaltningen, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår af redegørelsen i forslag til aflysning af lokalplanen.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der ikke afholdes borgermøde om aflysningen.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Hvis Klima- og Miljøudvalget beslutter at vedtage planforslaget med henblik på en 4 ugers høring af ejer og bruger af det berørte areal, vil planforslaget blive sendt i høring i perioden fra den 11. juni – 9. juli 2020. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt for Klima- og Miljøudvalget i efteråret 2020 med henblik på endelig vedtagelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Delegation

Forvaltningen vurderer, at aflysningen er af mindre betydningsfuld karakter og ikke har principiel betydning for kommunen. Vedtagelse af forslag til aflysningen kan derfor ske i Klima- og Miljøudvalget.

Hvis der ikke kommer høringssvar i høringsperioden, vil aflysningen blive endeligt vedtaget uden yderligere politisk behandling.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til aflysning af lokalplan nr 454

Punkt 2: Videre proces for arbejdet med lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenåen ved Bjerringbro (bevillingssag)

16/11401

Resume

Høj vandstand i Gudenåen forårsager lejlighedsvis oversvømmelser af vandløbsnære arealer. I Viborg Kommune er det særligt problematisk enkelte steder i Bjerringbro, hvor bygninger og andre væsentlige værdier kan blive oversvømmet.

Forvaltningen har tidligere fået udarbejdet en rapport over mulige lokale indsatsmuligheder.

Ud over kommunen vil evt. indsatsmuligheder omfatte en række private grundejere og evt. øvrige parter, som jævnfør den vedtagne praksis for økonomisk ansvarsfordeling skal bidrage til evt. projekter.

Der fremlægges et forslag til køreplan for den videre proces og tilknyttet økonomi.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forvaltningen arbejder videre med køreplan for den videre proces som beskrevet i sagsfremstillingen,
2. at Klima- og Miljøudvalget behandler sagen igen inden evt. anlægsprojekter igangsættes.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 400.000 kr. til kontoen ”Klimatilpasning, risikoområde 5, 7 og 8” med rådighedsbeløb i 2020,
4. at udgiften på 400.000 kr. i 2020 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning – ramme”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at forvaltningen arbejder videre med køreplan for den videre proces som beskrevet i sagsfremstillingen,
2. at udvalget behandler sagen igen inden evt. anlægsprojekter igangsættes.

Klima- og Miljøudvalget indstiller desuden til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 400.000 kr. til kontoen ”Klimatilpasning, risikoområde 5, 7 og 8” med rådighedsbeløb i 2020, og
4. at udgiften på 400.000 kr. i 2020 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning – ramme”.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har behandlet problemstillingen flere gange, senest den 8. januar 2020 ([sag nr. 5](#)). Her godkendte udvalget, at udgifter i forbindelse med et evt. projekt følger de vedtagne principper for økonomisk ansvarsfordeling, og at forvaltningen holder et møde med berørte grundejere.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har vurderet, at et eller flere møder med berørte grundejere og evt. øvrige parter bør afvente stillingtagen til den køreplan, som er beskrevet i sagsfremstillingen.

Beskrivelse

Baggrund

I kommunens klimatilpasningsplan er risikoområde 5, 7 og 8 udpeget på grund af risikoen for oversvømmelse fra Gudenå og den nedre del af Møllebækken. Forvaltningen har fået udarbejdet en forundersøgelserapport over lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro. Rapporten er vedlagt som bilag 1.

Rapporten peger overordnet på 3 former for højvandssikringskonstruktioner, som der kan arbejdes videre med:

- Etablering af dige
- Terrænhævning
- Etablering af spuns

Der er vurderet indsatsmuligheder for 4 områder, som er nærmere beskrevet i rapporten (bilag 1) og er vist på kortet i bilag 2. I bilag 3 er indsatsforslag og tilknyttet økonomi nærmere beskrevet.

Område A: Gudenå umiddelbart vest for Møllebækkens udløb

Område B: Møllebækken

Område C: Gudenå umiddelbart øst for Møllebækkens udløb

Område D: Gudenå langs Grundfos

Område A og B slås sammen til ét område, mens der for område C og D arbejdes videre hver for sig.

Jævnfør de vedtagne principper for økonomisk ansvarsfordeling skal udgifter mellem berørte parter fordeles efter nytteprincippet.

Forslag til køreplan for den videre proces

Det vil være problematisk hvis berørte private grundejere og øvrige parter skal tage stilling til, om de vil deltage i et projekt, herunder økonomisk, alene på baggrund af forundersøgelsen, som kun angiver overslagstal for de meget betydelige udgifter. For at sagens parter kan få et bedre beslutningsgrundlag, foreslås følgende køreplan:

1. Forvaltningen orienterer berørte grundejere og evt. øvrige parter om muligheden for et projekt baseret på forundersøgelsen, beskriver de vedtagne principper for udgiftsfordeling for et projekt og spørger, om de er villige til at indgå som part i projektet. Forvaltningen går efter et "ikke-bindende" tilsagn (forhåndstilkendegivelse) – dvs. at grundejerne kan fortryde, når forslag til den endelige partsfordeling foreligger.
2. Forudsat der er opbakning fra sagens parter, får forvaltningen udbudt og gennemført detailprojekteringen, som kommunen afholder udgifterne til.
3. Ud fra detailprojektet udbydes anlægsopgaven.
4. Når anlægsudgifterne kendes, kan forslag til partsfordeling udarbejdes.
5. Grundejerne og evt. øvrige parter skal give bindende tilsagn.
6. Kommunen tager stilling til en anlægsbevilling.
7. Myndighedsbehandling.
8. Projektet gennemføres.

Hvis en eller flere grundejere siger "ingen interesse" under pkt. 1 eller pkt. 5 går forvaltningen ikke videre med samlede projekter for det/de områder, hvor der ikke er opbakning. I stedet vil forvaltningen vurdere, om det er muligt at gennemføre et reduceret projekt, som evt. alene omfatter kommunale arealer.

Udgifter til detailprojektering

Det er en kommunal opgave at varetage klimatilpasningshensyn, og kommunen vil gerne facilitere processen for evt. projekter. For at fremme den konkrete sag er det relevant, at kommunen får udført detailprojekteringen, så sagens parter kender de udgifter, som de skal forholde sig til. Forvaltningen ønsker at udbyde detailprojekteringen som én samlet opgave for område A+B, C og D. Det anslås, at projekteringen kan gennemføres for 300 – 400.000 kr. inkl. bistand til udbud af anlægsopgaven og udarbejdelse af forslag til partsfordeling.

Alternativer

Der pågår pt. et tværgående samarbejde om et EU-projekt for Gudenå (C2C CC – Coast to Coast Climate Challenge), hvor man bl.a. skal undersøge indsatsmuligheder i form af opmagasinering af vand, udvidelse af vandløbsprofilen osv. Kommunen kan afvente arbejdet med C2C CC. Undersøgelse af konkrete indsatsmuligheder vil først ske efter 2020.

Vedrørende problemstillingen med høj vandstand i Gudenå har 7 Gudenåkommuner igangsat udarbejdelse af en helhedsplan for Gudenåen, med Silkeborg Kommune som tovholder. Kommunen kan afvente resultatet af helhedsplanen som forventes afsluttet medio 2021.

Tidsperspektiv

I 2020 forventer forvaltningen at få afklaret forhåndstilkendegivelser fra berørte parter, bl.a. ved borgermøder (pkt. 1) og at få udført detailprojekteringen i det omfang, der er opbakning fra berørte parter.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forudsat der er opbakning blandt de berørte private grundejere til at deltage i et projekt, skal kommunen tage stilling til anlægsprojekter, hvor kommunen skal bidrage betydeligt. Detailprojekteringen og efterfølgende partsfordeling vil afklare beløbsstørrelser nærmere. I forundersøgelsen indgår overslagstal for anlægsudgifterne, hvor de i alt er sat til ca. 4 – 7 mill. kr.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forundersøgelserapport

Oversigtskort

Notat med indsatsforslag og tilknyttet økonomi

Punkt 3: Præsentation af landbrugstilsynskampagne for 2021

20/16584

Resume

Kommunerne skal hvert år gennemføre to tilsynskamper på landbrugs- og industriområdet. En af kampagnerne handler i 2021 om miljøledelse på IE-brug (store svine- og fjerkræbrug).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at kampagnetemaet godkendes, og at forvaltningen gennemfører tilsynskampagnen i 2020-21, som beskrevet i bilaget til dagsordenen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Miljøtilsynsbekendtgørelsen indeholder krav om, at kommunerne skal gennemføre to årlige tilsynskamper for industri og landbrug. Kommunen skal opstille mål for indsatsen og vurdere effekten af kampagnerne. Klima- og Miljøudvalget behandlede og godkendte den 2. maj 2019 ([sag nr. 14](#)) tilsynskampagnen for landbrug for 2020 og den 26. marts 2020 ([sag nr. 16](#)) kampagnen for industri for 2020.

Inddragelse og høring

Den samlede konklusion af indsatsen i forbindelse med tilsynskamperne, herunder mål og effekter, skal offentliggøres en gang om året.

Beskrivelse

Alle IE-brug skal senest den 21. februar 2021 have et miljøledelsessystem. Viborg Kommune ønsker at være på forkant og hjælpe IE-brugene i gang med miljøledelse ved at udsende informationsmateriale i efteråret 2020. Den planlagte kampagne om 'Miljøledelse på IE-brug' er beskrevet i bilag 1.

Alternativer

Andre temaer kan frit vælges. Eneste krav er, at det er en målrettet og koordineret indsats - typisk omkring et konkret miljøproblem eller miljøtema på landbrugsområdet.

Tidsperspektiv

Kampagnen afsluttes i 2021 og afrapporteres efterfølgende til Klima- og Miljøudvalget og Miljøstyrelsen i foråret 2022.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Præsentation af landbrugstilsynskampagne 2021 - Miljøledelse på IE-brug

Punkt 4: Orientering om forvaltningens tilsyn med erhvervsaffald

20/11289

Resume

Medlem af Klima- og Miljøudvalget Allan Clifford Christensen har ønsket en orientering om Viborg Kommunes affaldsregulativer samt tilsyn med erhvervsaffald.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter sagen på baggrund af forvaltningens orientering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen. Udvalget ønsker yderligere opmærksomhed på tilsyn, men afventer regeringens klimaplan for en grøn affaldssektor.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Dansk Affaldsforening har i en analyse af 9. marts 2020 konkluderet, at kun få virksomheder sorterer affald, og at der er stort potentiale for affaldssortering i virksomhederne. Medlem af Klima- og Miljøudvalget Allan Clifford Christensen har spurgt, om Viborg Kommunes affaldsregulativer er fyldestgørende, og om indsatsen med miljøtilsyn er tilstrækkelig i forhold til erhvervsaffald.

Forvaltningen vil på mødet orientere om affaldsregulativerne i forhold til erhvervsaffald samt forvaltningens tilsyn med erhvervsaffald. Se bilag 1 (notat om virksomheders affaldssortering).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat - Virksomheders affaldssortering

Punkt 5: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

19/51097

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

Punkt 6: Grøn omstilling - forslag til handlinger

18/41933

Resume

Byrådet har godkendt et katalog over indsatser for Grøn Omstilling. Det er udarbejdet med afsæt i kommunens sammenhængsmodel. På baggrund af et oplæg fra forvaltningen skal udvalget drøfte forslag til nye handlinger.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg og tager stilling til, hvilke nye handlinger udvalget vil igangsætte og/eller vil anbefale igangsat af andre udvalg, og

2. at udvalget igangsætter tværgående drøftelser med relevante udvalg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg og besluttede at igangsætte tværgående drøftelser med relevante udvalg med udgangspunkt i forslag til handlinger jf. sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

I 2018 og 2019 arbejdede Klima- og Miljøudvalget systematisk med at afdække mulige indsatser inden for grøn omstilling. Det resulterede i et katalog over mulige indsatser for grøn omstilling. Byrådet godkendte kataloget den 4. september 2019 ([sag nr. 12](#)).

Klima- og Miljøudvalget havde den 21. januar 2020 en temadrøftelse om indsatser for grøn omstilling. På mødet drøftede udvalget et oplæg fra forvaltningen med afsæt i kataloget over indsatser for grøn omstilling.

Klima- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget holdt et fællesmøde den 29. januar 2020 (Klima- og Miljøudvalget [sag nr. 1](#)) og (Kultur- og Fritidsudvalget [sag nr. 1](#)). Det blev drøftet, hvordan Kultur- og Fritidsudvalget kan arbejde mod de fælles målsætninger bl.a. inden for Bygninger; Energirenovering af eksisterende samt at bygge mere energieffektivt ved nybyggeri.

Byrådet behandlede en sag om Status for Sammenhængslaboratorier - pilot-sprint og 1. sprint den 12. maj 2020 ([sag nr. 18](#)), hvor et af områderne, der arbejdes med, er Bæredygtighed/klima.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

På mødet vil forvaltningen præsentere status og fremdrift for de enkelte indsatser.

Forvaltningen har udarbejdet 20 forslag til konkrete handlinger til indsatserne i kataloget. Forslagene er lavet på baggrund af:

- Klima- og Miljøudvalgets temadrøftelse om handlinger i forhold til kataloget over indsatser for grøn omstilling, og
- Arbejdet i sammenhængslaboratoriet om bæredygtighed/klima.

Kataloget

Kataloget over indsatser for grøn omstilling indeholder 18 mulige indsatser fordelt på fokusområderne:

- Transport og Mobilitet
- Energiproduktion
- Bygninger

- Natur
- Indkøb og Udbud
- Affald

Indsatserne kan understøtte en målsætning om, at Viborg Kommune i 2025 skal:

- Have mindst 35 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi.
- Genbruge minimum 55 % af husholdningsaffaldet.

Status er:

- 25,3 % af det samlede energiforbrug blev dækket af vedvarende energi i 2018.
- Viborg Kommune genbrugte i alt 58 % af vores husholdningsaffald i 2019.

Sammenhængslaboratoriet

Ud fra problemformuleringen ”Hvilke indsatser giver mest for pengene i forhold til den grønne omstilling i Viborg Kommune?” har forvaltningen udarbejdet 10 forslag til nedbringelse af energiforbrug og/eller reduktion i CO₂-udledning. For hvert forslag er beskrevet indhold, forventet indsats, forventet effekt af forslaget og skitse til mulig tids- og handlingsplan.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tabel med forslag til handlinger for grøn omstilling

Punkt 7: Grøn omstilling - planlægning for vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg (orienteringssag)

20/19040

Resume

Viborg Kommune har modtaget ansøgninger om vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg. Forvaltningen arbejder på at fremme og planlægge for disse anlæg, da det understøtter kommunens målsætning om at omstille energiproduktionen til i højere grad at være baseret på vedvarende energikilder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet behandlede fem konkrete ansøgninger om opstilling af vindmøller den 20. juni 2018 ([sag nr. 12](#)). Byrådet besluttede at igangsætte forbedret for projekterne ved Vinge og Tolstrup, mens projekterne ved Daugbjerg, Finderup og Dalgas Plantage afventer nærmere afklaring.

Byrådet godkendte et katalog over indsatser for grøn omstilling den 4. september 2019 ([sag nr. 12](#)). Katalogets indsatserne kan understøtte byrådets målsætning om, at Viborg Kommune (som geografisk område) i 2025 skal have mindst 35 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi.

Klima- og Miljøudvalget havde den 30. januar 2020 ([sag nr. 7](#)) en temadrøftelse om retningslinjer for større solenergianlæg.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

For at nå målsætningen om 35 % vedvarende energi i kommunens energisystem er det nødvendigt at omstille energiproduktionen til i højere grad at være baseret på vedvarende energikilder samtidigt med, at der er fokus på at reducere det samlede energiforbrug.

Det fremgår af kataloget over indsatser for grøn omstilling, at Viborg Kommune vil øge mængden af vedvarende energi og derfor vil arbejde for at fremme og planlægge for energianlæg som f.eks. vindmøller, solceller og biogasanlæg.

Forvaltningen har aktuelt modtaget ansøgning om følgende projekter:

Vindmøller ved Daugbjerg

Der har tidligere været ønske om at etablere to vindmølleprojekter ved henholdsvis Daugbjerg og ved Finderup Øvelsesterræn. Der er ca. 2,9 km mellem disse to projekter, hvilket har en betydning for vindmølleprojekternes samlede påvirkning af landskabet. De to ansøgere har imidlertid indgået en samarbejdsaftale.

Forvaltningen har således modtaget en opdateret ansøgning om igangsætning af planlægning for 3 vindmøller med en totalhøjde på op til 150 meter 1,2 km øst for Daugbjerg. Forvaltningen er i dialog med ansøger om ansøgningsmaterialet. Projektets påvirkning af flagermus er et af de væsentlige emner, der skal belyses nærmere i en miljøkonsekvensvurdering.

Det forventes, at en sag om igangsætning af proces for indkaldelse af forslag og idéer til planlægning og miljøvurdering for vindmøller ved Daugbjerg kan forelægges for Klima- og Miljøudvalget til august.

Vindmøller ved Dalgas Plantage

Der er tidligere søgt om opstilling af 4 vindmøller med en totalhøjde på op til 150 meter i en enkelt række lige syd for Skivevej og øst for Dalgas Plantage. Området, der søges opført vindmøller i, er inden for indflyvningszonen til Skive Lufthavn. Forvaltningen har holdt møde med ansøger. Ansøger arbejder videre med ansøgningen, idet der mangler svar fra Trafikstyrelsen vedr. indflyvningszonen. Projektet er endnu uafklaret.

Solcelleanlæg ved Stoholm

Forvaltningen har modtaget ansøgning om igangsætning af planlægningen for et solcelleanlæg på ca. 71 hektar nord for Stoholm øst for Nr. Søbyvej. Forvaltningen har holdt møder med ansøger og forventer, at en sag om igangsætning af proces for indkaldelse af forslag og idéer til planlægning og miljøvurdering for solcelleanlægget kan forelægges for Klima- og Miljøudvalget til august.

Solcelleanlæg ved Kvosted

Forvaltningen har modtaget ansøgning om igangsætning af planlægningen for et solcelleanlæg på op til 103 hektar vest for Kvosted, mellem Kvosted og Jordbro Engso. Forvaltningen har holdt møder med ansøger og forventer, at en sag om igangsætning af proces for indkaldelse af forslag og idéer til planlægning og miljøvurdering for solcelleanlægget kan forelægges for Klima- og Miljøudvalget til august.

Biogasanlæg – udvidelse af eksisterende anlæg på Herredsvejen 180, 9500 Hobro

Hærup Biogas ApS har ansøgt om udvidelse af anlæggets kapacitet og udvidelse af tanke og siloer, så gasproduktionen forøges. Udvidelsen kan foruden miljøgodkendelse kræve udarbejdelse af lokalplan og kommuneplantillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kort over ansøgninger om vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg

Punkt 8: Fortsat iltning af Hald Sø og Viborg Nørresø

19/16407

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til den fortsatte drift af iltanlæggene i Hald Sø og Nørresø.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget afventer erfaringerne fra ophør med iltningen i Furesø i år og derefter tager stilling til fortsat iltning i Hald Sø,
2. at der iværksættes en undersøgelse af bunddyrenes sammensætning og antal i Hald Sø i år, så der foreligger et grundlag at sammenligne med, hvis det besluttes at lukke for iltanlægget,
3. at der foretages målinger af ilt og temperaturforhold i Viborg Nørresø i år med henblik på at vurdere iltningens effekt som grundlag for evt. beslutning om ophør.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

I forbindelse med kommunalreformen overdrog Viborg Amt et nyt forbedret iltanlæg i Hald Sø til Viborg Kommune, efter at sammenlægningsudvalget havde godkendt at fortsætte med iltningen. Siden har Viborg Kommune videreført driften, hvorimod overvågningen af søens vandkvalitet, herunder iltforholdene ved bunden, som den øvrige miljøovervågning er videreført af Staten ved Miljøstyrelsen. Viborg Kommune har dog periodevist udført supplerende målinger.

Beliggenheden af Hald Sø fremgår af bilag 1.

Tidligt i 2019 opstod der en offentlig debat om søens miljøtilstand som følge af, at Hald Søes Bådelaug vurderede, at mængden af dansemyglarver på søens bund var gået stærkt tilbage. Bådelaug mente, at iltanlægget blev driftet forkert, så der opstod iltfrie forhold på søens bund, og at dette var årsag til myggelarvernes forsvinden.

Det kan tilføjes, at diskussionen blev bragt ind i Folketingets Miljøudvalg, hvor Miljøministeren på baggrund af Statens miljøovervågningsprogram bl.a. oplyste, at "Iltindholdet i den dybe del af søen varierer en del fra år til år, men umiddelbart ser det ikke ud til, at perioden med lave iltkoncentrationer er blevet længere end tidligere". (Referatet fra mødet i Folketingets Miljøudvalg er vedlagt som bilag 2.). Myggelarverne indgår ikke i de parametre, Staten måler på til bedømmelse af miljøtilstanden.

Inddragelse og høring

For at belyse forholdene i søen afholdt Viborg kommune den 22. januar 2020 en temadag om iltning af søer. Da kommunerne omkring Furesøen havde overvejelser om at lukke for iltningen dér, inddrog temadagen tillige forholdene i Furesøen. På kommunens [hjemmeside](#) findes program for dagen, indlæggene samt en kort opsamling af de kommentarer, der fremkom efter de enkelte indlæg.

Programmet for temadagen var sammensat, så det dels belyste den biologiske og miljømæssige viden, der er tilgængelig om søernes tilstand, og bådelaugets erfaringer ved Hald Sø. Derudover var der ekspertindlæg dels med viden om søerne og om iltning som restaureringsmetode fra Århus, Syddansk og Københavns universiteter og dels redegørelse for målsætningen fra Miljøstyrelsen. Deltagerkredsen omfattede lokale interesseorganisationer, bredejere og brugere.

Beskrivelse

Udgangspunktet for kommunens overvejelser om nyttevirkningen af iltning af Hald Sø var den debat, som Hald Sø Bådelaug tog initiativ til i begyndelsen af 2019.

I forlængelse af den debat viste det sig, at kommunerne omkring Furesøen var inde i overvejelser om at ophøre med iltning af Furesøen, efter at man i to rapporter havde konstateret, at iltningen ikke havde nogen effekt på fosforindholdet i

søen. Fosfor er det næringsstof, som anses for at begrænse algevæksten i vandet.

Kommunerne ved Furesøen havde på det grundlag besluttet, at man ville standse for iltningen i Furesøen og i stedet gennemføre en overvågning af, hvordan søens tilstand udvikler sig. Man vil dog lade anlægget blive liggende på bunden, til man ser, hvordan søen reagerer på ophør af iltningen.

I Hald Sø blev iltning igangsat, samtidig med at man gjorde en stor indsats for at afskære næringsstofftilførslen til søen. Derfor var der ingen af indlæggene, der var i stand til at afgøre, hvilken effekt iltningen i sig selv har haft på søen, og hvad der skyldes begrænsningen i næringsstofftilførslen. Så længe iltningen fortsættes, vil der forblive en vis mængde fosfor i søbunden, som forventes frigjort, hvis man senere beslutter at stoppe iltningen

Fremtidig indsats og tilstand

Efter temadagen tegner der sig med udgangspunkt i indlæggene overordnet set to mulige alternativer til kommunens fremtidige håndtering af Hald sø.

Hald Sø Bådelaug mener, at det er vigtigt at understøtte bestanden af myggelarver på bunden af søen, og at det er iltmangel, der er skyld i, at bestanden er gået tilbage. Iltmanglen begrundes i, at iltanlægget ikke driftes optimalt og efter iltbehovet. Derfor foreslår bådelaug, at der installeres automatiske sensorer i søen, så man kan tilføre ilt ud fra måleresultaterne og desuden indrette og drifte iltanlægget som en form for fremtidig pleje af søen på linje med den naturpleje, der foretages på naturtyper på land.

Professor Henning Jensen fra Syddansk universitet har tidligere foretaget målinger i Hald Sø, som han vurderer viser, at iltningen kun har begrænset virkning på søens indhold af fosfor og dermed på miljøtilstanden. Andre forskere citeres for, at iltning i forskellige søer aldrig er påvist at have en varig effekt på tilbageholdelse af fosfor i søbunden.

I Hald Sø sker der ingen øget begravelse af fosfor ved iltning, og hele den bundne pulje vil blive frigivet, når iltningen stoppes. Hvis man slukker for iltningen, vurderes det, at der i en kortere periode, måske 5-10 år, vil ske en moderat forværring af søens tilstand, mens det overskydende fosfor skylles ud, og søen finder en ny ligevægtstilstand.

I forbindelse med Miljøstyrelsens indlæg om målsætning blev det oplyst, at styrelsen vurderer, at tilførslen af fosfor til Hald Sø er under den målbelastning, der kræves for at opnå målopfyldelse.

Regelgrundlag

Væsentlige ændringer af den nuværende drift af iltanlægget forudsætter behandling efter Naturbeskyttelsesloven og lov om Miljøvurdering, dels fordi Hald Sø er habitatområde, dels fordi eventuelle påvirkninger af tilstødende områder og beskyttede arter skal vurderes. Derfor kan der ikke ske ændringer i år i driften af iltningen.

Forvaltningens bemærkninger

Hald Sø

Indlæggene fra temadagen lægger op til, at det også i Hald Sø kan være relevant at overveje iltningen. Enten skal man være indstillet på at fortsætte iltningen fremadrettet som en form for naturpleje, eller også skal det besluttes at ophøre og acceptere en forbigående forværring af søens tilstand, indtil der indstiller sig en ny ligevægt, som er i balance med tilførslen af næringsstoffer til søen.

En endelig beslutning vil dog kunne afvente resultaterne af det tilsyn, der vil ske i Furesøen i år, hvor iltningen er standset. Parallelt hermed kan der udarbejdes de nødvendige vurderinger efter Naturbeskyttelsesloven og lov om Miljøvurdering.

Det vil herefter være en mulighed for forsøgsvis at lukke for iltningen et år ad gangen uden at fjerne iltanlægget. Det vil gøre det muligt at genoptage iltningen, hvis konsekvenserne vurderes at være for alvorlige.

For at have et sammenligningsgrundlag bør der allerede i år iværksættes et tilsyn i Hald Sø, så man har et sammenligningsgrundlag efter ophør af iltning. Da Miljøstyrelsen de sidste 2 år har målt ilt og temperaturforhold i søen, og der desuden er målinger fra en igangværende fiskeundersøgelse, vurderes det, at der alene vil være behov for at undersøge antal og sammensætning af bunddyrene i søen i efteråret og igen næste forår. En sådan undersøgelse vurderes at koste 100.000 kr.

Nørresø

Foruden iltning af Hald Sø gennemfører Viborg Kommune iltning i Viborg Nørresø. Her er der de senere år indtrådt en forbedring i søens tilstand. Forvaltningen vurderer, at forbedringen sandsynligvis ikke skyldes iltningen, men snarere den indsats, der gøres for at nedbringe udledningerne til søen, muligvis kombineret med vandremuslingens indvandring.

I Nørresø er vandmassen heller ikke som i Hald sø opdelt gennem hele sommeren i et koldt bundlag og en varmere vandmasse oven over, så der ikke kan komme nyt vand med ilt ned til bunden. Derfor er det mere tvivlsomt, hvor meget iltningen i Viborg Nørresø reelt gavner søens miljøkvalitet.

I Nørresø foreligger der kun målinger af ilt og temperatur et år inden for de sidste 4 år. Derfor foreslår forvaltningen her, at der i år foretages ilt og temperaturmålinger 6-8 gange i løbet af sommeren og efteråret for at have et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere iltningens effekt. Udgiften hertil skønnes at være 100.000 kr.

Som i Hald Sø kan der ikke ske ændringer i år i driften af iltningen, da iværksættelse også her forudsætter en tilsvarende sagsbehandling.

Alternativer

Henning Jensen foreslog, at man alternativt kunne pumpe det iltfattige bundvand ud af Hald Sø til bortledning i afløbet, eller at man pumper vandet op og renser det og leder det tilbage i søen.

Begge disse forslag kræver nærmere undersøgelser for at kunne vurderes.

Kravene til miljøtilstanden i søerne er formuleret i Statens vandområdeplanlægning. Det er kun for søer, hvor den eksterne belastning med næringsstoffer er under målbelastningen, det er muligt at gennemføre sørestauration. Den forudsætning er opfyldt i Hald Sø, men ikke i Viborg Nørresø.

Tidsperspektiv

Ophør af iltningen forudsætter tid til forudgående sagsbehandling som betyder, at ophør ikke kan nås i år. Samtidig vil det være muligt at høste de erfaringer, der opnås i år i Furesøen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Kommunens budget til iltningen af søer er i øjeblikket på 400.000 kr. Ved beslutning om overvågningen af søerne vil der i år og næste år skulle anvendes 200.000 kr. yderligere.

Udgifterne til overvågningsopgaver i 2020 og foråret 2021 vil skulle afholdes ved omprioritering af driftsbudgettets midler til naturgenopretning.

Hvis det på baggrund af erfaringerne fra Furesø og dette års overvågning besluttes at ophøre med iltningen i en eller begge søer, vil yderligere overvågning kunne dækkes af besparelsen ved ophør af iltning.

Ved evt. endelig beslutning om ophør af iltning vil der skulle regnes med en udgift til at fjerne installationerne.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort Hald Sø og Viborg Nørresø

Folketingets miljøudvalgs ministersvar på spørgsmål om Hald Sø

Punkt 9: Strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer

16/24321

Resume

Klima- og Miljøudvalget forelægges en revideret strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender Strategi for køb og salg af skov- og naturarealer 2020.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 29. september 2016 ([sag nr. 21](#)) at godkende strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 23. april 2020 ([sag nr. 8](#)):

1. at godkende den i sagsfremstillingen skitserede model for sponsoreret rejsning af klimaskov på kommunal jord,
2. at godkende navnet Lindholm Skov, og
3. at sagen indarbejdes i kommende revision af strategi for køb og salg af kommunale skove.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Status

En gennemgang af strategien viser, at der, siden den blev vedtaget, ikke er solgt eller købt skov- og naturarealer.

De igangværende skov- og naturprojekter foregår på ejendomme, der i forvejen er ejet af kommunen, men som tidligere har haft anden anvendelse som f.eks. udlejning til landbrug. Der har desuden ikke i de prioriterede områder været interessante arealer til salg for kommunale skov- og naturprojekter.

Arealerne, der er foreslået til salg, er således uændret.

Opdatering

Der er ved gennemgang af nærværende opdatering af strategien tilføjet en mulighed for at købe jord med formål om skovrejsning med klimaformål. På arealer til skovrejsning med klimaformål vil kommunen stille arealer til rådighed for sponsoreret etablering af klimaskov. Indsamling af midler til etablering af klimaskov vil efter aftale ske gennem den almennyttige forening Plant et Træ.

Skove, der er etableret med sponsorerede midler, kan efter konkret politisk beslutning navngives med inspiration fra sponsorerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Strategi for køb og salg af skov- og naturarealer 2020

Punkt 10: Klage over lovliggørende tilladelse til privat pumpelag ved Sønder Mose

20/13933

Resume

Der er klaget over afgørelsen om lovliggørende tilladelse til et privat pumpelag ved Sønder Mose, som blev etableret i forbindelse med naturgenopretningen af mosen omkring 1999.

Klagen er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og i den forbindelse skal kommunen eftersende sine bemærkninger sammen med relevante akter fra sagen. Desuden skal kommunen oplyse, hvorvidt afgørelsen fastholdes, eller sagen genoptages.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at bemærkninger til klagen, som de fremgår af denne sag, videregendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagsbehandlingen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt med bemærkningen om, at Viborg Kommune på baggrund af klagenævnets afgørelse vil vurdere sagen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

I forbindelse med lovliggørelsen blev udkastet til tilladelsen sendt i 4 ugers høring hos de berørte lodsejere. Forvaltningen modtog i den forbindelse ingen bemærkninger.

Beskrivelse

I 1999/2000 blev der lavet en naturgenopretning af Sønder Mose (se bilag 1 og 2). I forbindelse med projektet blev der nedsat en projektgruppe, som undervejs i projektet afholdt flere byggemøder. Deltagerne på byggemøderne bestod af Viborg Kommune, lodsejerrepræsentanter og entreprenør samt rådgiver.

I forbindelse med projektet blev der lavet afværgeforanstaltninger i form af et privat pumpelag (en samling grundejere der i fællesskab driver et system med pumper, som skal holde et område tørt) og diger ind mod ejendommene på Søndersøvej 58 og 64. Begge dele skulle holde husene ved Søndersøvej 58 og 64 tørre. Med henblik på den fremtidige vedligeholdelse af området blev der oprettet et Moselag, hvor alle berørte lodsejere inklusive kommunen er medlemmer.

Den 11. juni 1999 blev der meddelt tilladelse til projektet, som indeholder anlæg af nyt vandløb mellem Sønder Mose og Søndersø, etablering af dige og etablering af det private pumpesystem, som skal holde husene ved Søndersøvej 58 og 64 tørre. Vandløbet blev samtidig opklassificeret til offentligt vandløb.

Tilladelsen indeholder en detaljeret beskrivelse af udførelsen af pumpesystemet med rørdiameter, forløb, højder på rørene, oplysninger om pumpe osv.

Projektet er dog udført med andre koter og længde end angivet i tilladelsen. På det 6. byggemøde (afholdt den 7. september 1999) besluttede Viborg Kommune, lodsejerrepræsentanter, bygherrerrepræsentanter, entreprenør og rådgiver, at drænene blev placeret højere, da det viste sig at være mere omkostningstungt end først beregnet at lægge drænene i de oprindelige dybder. Drænene blev dermed løftet ca. 80 cm, men skulle stadigvæk være 30 cm under gulvet i kælderen i ejendommene Søndersøvej 58 og 64.

Der er den 24. januar 2000 gennemført en kontrol af projektet, der viser, hvordan projektet er gennemført. Den 14. november 2017 er drænsystemet kontrolopmålt af Viborg Kommune. Disse to opmålinger stemmer godt overens.

Under og siden projektets gennemførelse har ejerne ved Søndersøvej 64 klaget over, at deres kælder er blevet mere fugtig.

Forvaltningen har den 1. januar 2020 meddelt en lovliggørende tilladelse (bilag 3) til det gamle projekt inklusiv de aftalte ændringer samt ændringer og reparationer gennemført i 2017 og 2019.

Tilladelsen blev den 26. marts 2020 påklaget Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejerne af ejendommen Søndersøvej 64.

Klagen (bilag 4) går på, at ejerne ikke ønsker en retlig lovliggørelse af de eksisterende drændybder, men en berigtigelse af de oprindelige drændybder. Altså at drænene skal graves ned i de oprindelige dybder.

Ændringer og forbedringer

Efter henvendelser fra Søndersøvej 64 i slutningen af 2017 blev der aftalt et møde, hvor alle medlemmerne i Sønder Moselag blev inviteret. Mødet blev afholdt den 12. marts 2018.

På mødet blev sagens status oplyst, og deltagerne blev også orienteret om, at de eksisterende forhold skulle lovliggøres enten fysisk eller retligt.

Det blev på mødet og efterfølgende møder aftalt at gennemføre afhjælpende forsøg og ændringer, inden der blev taget endelig beslutning om ændringer og forbedringer.

På baggrund af de gennemførte forsøg blev alle medlemmer af Moselaget i brev af 4. januar 2019 orienteret om de forslåede ændringer og bedt om at bekræfte skriftligt, at de accepterer ændringerne og fordelingen af udgifter.

Med en enkelt undtagelse har alle lodsejere, inklusive ejerne af ejendommen Søndersøvej 64, skriftligt bekræftet, at arbejdet skulle sættes i gang, og de har accepteret det økonomiske bidrag.

Ejerne af ejendommen Søndersøvej 64 har imidlertid efterfølgende ikke været tilfredse og har nu valgt at påklage den lovliggørende tilladelse.

Forvaltningens bemærkninger

Klagen handler om, at ejerne af ejendommen Søndersøvej 64 ønsker, at pumpesystemet skal fysisk lovliggøres ved at grave brønde og dræn ned i de dybder, der blev tilladt i 1999.

Forvaltningen har derfor vurderet, hvorvidt en sænkning af systemet ville løse lodsejerens problem med deres kælder.

Lodsejerne har selv fået undersøgt grundvandsstanden ved det nordøstlige hjørne af deres hus. Den 1. august 2018 oplyste lodsejerne, at grundvandet stod 20 cm under deres kælder, og på det tidspunkt var deres kælder tør.

Det eksisterende pumpesystem ligger i starten som minimum 30 cm under gulvet i kælderen og burde altså sikre denne tilstand. Fra dette punkt er der en hurtigt stigende drændybde. Som eksempel ligger udløbsrøret fra første brønd (brønd efter ændring) i kote 10,53 m (DVR90) og gulv i trappeskakt til kælderen er registeret til 11,20 m (DVR90). Dermed er der nu 67 cm forskel mellem drænsystemet og kælderen på dette punkt. Ved den nyetablerede pumpe i brønd sænkes grundvandet til kote 10,39 m (DVR90), som er 81 cm under kælderen.

Lodsejeren kalder pumpesystemet et omfangsdræn, men systemets afstand i forhold til huset er på det tætteste ca. 6 meter væk. Andre steder ligger ledningen 20 meter, men de fleste steder mindst 10 meter væk fra huset. Jo længere væk fra drænet man kommer, jo lavere bliver den afvandingsdybde, der kan sikres, selvfølgelig afhængig af de aktuelle jordbundsforhold. Det nuværende system og det oprindelige tilladte system ligger afstandsmæssigt i samme afstand af huset.

Det er forvaltningens vurdering, at en effektiv tørholdelse af kælderen kun kan sikres ved at etablere et egentlig omfangsdræn, som ligger tæt op ad huset.

Forvaltningen vurderer derfor stadig, at der bør ske en retlig lovliggørelse af de eksisterende forhold. Med udgangspunkt i de gennemførte ændringer er det forvaltningens vurdering, at problemet med en fugtig/våd kælder ikke kan løses ved ændring af drænsystemet. Afvandingsdybden er allerede forsøgt sænket, uden at det efter ejerens opfattelse har afhjulpet problemet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Detailkort

Lovliggørende tilladelse til privat udpumpningsanlæg ved Sønder Mose

Klage fra Søndersøvej 64

Punkt 11: Tangeværkets fortsatte drift

14/23695

Resume

Viborg Kommune har, efter at Miljø- og Fødevareklagenævnets har hjemvist vandindvindingstilladelsen til Gudenåcentralen til fornyet behandling, været i dialog med Gudenåcentralen.

Det er nu afklaret, på hvilket ansøgningsgrundlag Gudenåcentralen ønsker, at sagen skal genoptages. Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet forslag til det næste skridt i genoptagelsen af sagen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at Gudenåcentralen meddeles, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering af dens ansøgning om fornyet vandindvindingstilladelse,

2. at Gudenåcentralen meddeles, at den skal tilvejebringe oplysninger eller gennemføre egentlige undersøgelser som grundlag for, at Viborg Kommune kan udarbejde en konsekvensvurdering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har tidligere behandlet sagen:

- 31. maj 2014 (Udvalget er orienteret ved e-mail efter spørgsmål): Klima- og Miljøudvalget orienteres om forvaltningens foreløbige vurdering af sagsbehandlingsforløb og sagsbehandlings elementer.
- 14. august 2014 ([sag nr. 4](#)): Klima- og Miljøudvalget orienteres om sagen.
- 30. oktober 2014 ([sag nr. 8](#)): Klima- og Miljøudvalget orienteres om status for behandlingen af Gudenåcentralens ansøgning om fortsættelse af driften. Udvalget tog her orienteringen til efterretning. Udvalget noterede desuden, at skrivelse af 6. oktober 2014 er fremsendt som led i sagsforberedelsen med henblik på sikring af bedst mulig sikkerhed for korrekt sagsbehandling og dermed kortest mulig sagsbehandlingstid.
- 25. november 2014 (Udvalget er orienteret ved e-mail efter spørgsmål): Klima- og Miljøudvalget orienteres på baggrund af beslutningen på mødet den 30. oktober 2014 ([sag nr. 8](#)) om status for behandlingen af Gudenåcentralens ansøgning om fortsættelse af driften.
- 8. januar 2015 ([sag nr. 16](#)): Klima- og Miljøudvalget orienteres om status for behandlingen af Gudenåcentralens ansøgning om fortsættelse af driften. Udvalget tog her orienteringen til efterretning.
- 29. januar 2015 ([sag nr. 6](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget at meddele Tangeværket en tidsubegrænset tilladelse til at indvinde overfladevand fra Gudenåen.
- 5. marts 2015 ([sag nr. 14](#)) orienteredes udvalget om sagen og besluttede, at sagen skulle på næste udvalgmøde.
- 26. marts 2015 ([sag nr. 10](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af de indkomne klager afventes, og at forvaltningen til næste møde i udvalget nærmere redegør for de indkomne klager og udarbejder udkast til Viborg Kommunes bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet.
- 30. april 2015 ([sag nr. 1](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at det i overensstemmelse med forvaltningens bemærkninger, og idet der henvises til bilag 9, foreslås, at Natur- og Miljøklagenævnet ændrer vilkår 6 i vandindvindingstilladelsen fra ”tilladelsen er tidsubegrænset” til ”tilladelsen udløber den 5. februar 2045”, samt at der til vilkår 6 i tilladelsen, i henhold til praksis i nævnet (NMK-42-00419), tilføjes:
 - ”Tilladelsen bortfalder dog tidligere, såfremt der efter gældende regler herom tages skridt til etablering eller ændring af faunapassage ved Tangeværkets opstemningsanlæg. Tilladelsen bortfalder således, når tilladelsesmyndigheden på dette tidspunkt på ny har truffet afgørelse vedrørende spørgsmålet om tilladelse til vandindvinding”.
 - Ligeledes tilføjes til svarbrev til Natur- og Miljøklagenævnet, at det er en grundlæggende forudsætning for Viborg Kommune, at Tange Sø bevares i sin nuværende form og omfang.
- 5. marts 2019 er Klima- og Miljøudvalget orienteret ved e-mail om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, hvor sagen hjemvises til fornyet behandling.

- 2. maj 2019 ([sag nr. 11](#)) er Klima- og Miljøudvalget orienteret om Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, hvor sagen hjemvises til fornyet behandling.

Inddragelse og høring

Miljø- og Fødevarerministeriet, Departementet, er tidligere orienteret om Viborg Kommunes forventede genoptagelse af sagsbehandlingen. Forvaltningen har ikke modtaget bemærkninger (bilag 1).

Udkast til væsentlighedsvurderingen har været sendt til Gudenåcentralen med mulighed for kommentering. Gudenåcentralen har bedt om fristforlængelse, hvilket forvaltningen delvist har imødekommet (bilag 2). Gudenåcentralen har den 19. maj 2020 sendt bemærkninger til udkast til væsentlighedsvurderingen (bilag 5). Gudenåcentralen er uenig i, at den som ansøger skal fremskaffe de nødvendige oplysninger og gennemføre undersøgelser til brug for konsekvensvurderingen. Gudenåcentralen har også vedlagt bilag fra NIRAS, som beskriver nye oplysninger i forhold til habitatarter og vandområdeplanernes målsætninger og tilstande.

Beskrivelse

Klagenævnet har i forbindelse med hjemvisningen til fornyet sagsbehandling gjort klart, at Viborg Kommune ikke har foretaget en vurdering af indvindingens påvirkning på habitatområder efter habitatbekendtgørelsens regler. Nævnet fremhæver her, at der ikke er foretaget en nærmere vurdering af Tangeværkets, herunder navnlig opstemningens, påvirkning på migrerende arter som havlampret, flodlampret og bæklampret.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med Gudenåcentralen om, på hvilket ansøgningsgrundlag Gudenåcentralen ønsker, at sagen skal genoptages.

På grundlag af det fornyede ansøgningsgrundlag fra Gudenåcentralen (bilag 3) har forvaltningen derfor udarbejdet en væsentlighedsvurdering (bilag 4).

Væsentlighedsvurdering

I væsentlighedsvurderingen har forvaltningen jævnfør bemærkninger fra Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse taget udgangspunkt i, om projektet med det eksisterende opstemningsanlæg inklusive ålepas, fisketrappe og ungfiskesluse, samt en tilhørende regulering i form af en uddybning af åen nedstrøms opstemningen, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Samtidig har forvaltningen vurderet projektets mulige påvirkning af udpegningsgrundlagene, selvom det ikke er direkte beliggende i et habitatområde, igen jævnfør Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse.

En konsekvensrapport skal jf. vejledningen til habitatbekendtgørelsen udarbejdes på baggrund af objektive kriterier og det bedste videnskabelige grundlag. Konsekvensvurderingen skal afklare, hvorvidt der er en påvirkning. Viborg Kommune kan herefter vurdere, om tilladelserne efter vandforsyningsloven og vandløbsloven kan gives eller ej.

Hvis konsekvensvurderingen viser, at projektet har en negativ påvirkning på den gunstige bevaringsstatus på en eller flere habitatarter, eller der ikke er tilstrækkelig viden til at afklare dette (forsigtighedsprincip), kan der ikke meddelelse tilladelser til projektet.

Mulighed for fravigelser

Det overordnede princip i habitatbekendtgørelsen og habitatdirektivet er, at beskyttelsen af arter og naturtyper ikke kan fraviges. I helt særlige situationer er der dog mulighed for fravigelse. En betingelse for dette er, at projektet har bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser. Dette vil ofte være projekter af national eller regional karakter. Dermed kan hensynet til privatøkonomiske interesser og kortsigtede økonomiske samfundsinteresser normalt ikke begrunde en fravigelse. Endelige kan fravigelsesbestemmelserne heller ikke benyttes, hvis der findes alternativer til det ansøgte projekt.

Proceduren for at gøre brug af fravigelserne omfatter en høring af Miljø- og Fødevarerministeriet, som skal komme med en udtalelse. Der kan ikke træffes afgørelse, før der er modtaget en udtalelse fra Miljø- og Fødevarerministeriet. Miljø- og Fødevarerministeriet indhenter desuden en udtalelse fra Europa-kommissionen, hvis fravigelsen er begrundet i andet end bydende nødvendige hensyn til menneskers sundhed, den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet.

Forvaltningens bemærkninger

I væsentlighedsvurderingen konkluderes, at det ikke kan afvises, at en fortsat drift er til ugunst for arter på udpegningsgrundlaget, og der skal derfor udarbejdes en konsekvensvurdering af ansøgningen.

Forvaltning vil naturligvis inddrage de nye oplysninger men vurderer ikke, at det ændrer på væsentlighedsvurderingskonklusionen, at der skal laves en habitatkonsekvensvurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen. I forhold til hvem der skal fremskaffe de nødvendige oplysninger, har forvaltningen i februar 2020 fået en ekstern juridisk vurdering.

I svaret fra codex advokater (bilag 6) står: ”på et ansøgningsområde (her ansøgning efter vandforsyningsloven), kan en kommune forlange alle oplysninger af ansøgeren, som er relevante for, at kommunen kan foretage en ordentlig behandling af sagen, herunder kan foretage de vurderinger, der ligger til grund for en afgørelse i sagen”.

Desuden står der i udkast til habitatvejledning fra 2019:

”I det omfang myndigheden ikke har adgang til de for sagsbehandlingen nødvendige oplysninger, vil myndigheden kunne pålægge ansøger at tilvejebringe disse oplysninger. Dette forudsætter, at der er hjemmel i den relevante lovgivning som sagen berører.

Der er hjemmel til dette på følgende sagsområder:

- ...
- Vandforsyningsloven (jf. vandforsyningslovens § 8).”

Forvaltningen vurderer, at der er lovhjemmel til at meddele Gudenåcentralen, at den skal fremskaffe de nødvendige oplysninger og eventuelt gennemføre undersøgelser til brug for konsekvensvurderingen. Dette er igen bekræftet af Codex Advokater i redegørelse af 21. maj 2020 (bilag 7). Forvaltningen vil selvfølgelig overfor Gudenåcentralen præcisere art og omfang af de nødvendige oplysninger.

Næste skridt i sagsbehandlingen

Det næste skridt i sagsbehandlingen er igennem en konsekvensvurdering så vidt muligt at klarlægge, hvorvidt projektet rent faktisk har en væsentlig påvirkning på et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Sagen vil blive behandlet i udvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tilvejebringelse af oplysninger eller gennemførelse af egentlige undersøgelser til en habitatkonsekvensvurderingsrapport kan være omfattende. Forvaltningen forventer derfor at meddele Gudenåcentralen 6 måneders frist til indsendelse af oplysninger.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Orienteringsbrev i forbindelse med seneste nævnsafgørelse vedrørende Tangeværket

E-mail omkring høringsfrist for Gudenåcentralen. Besked og svar

Fornytt ansøgning om vandindvindingstilladelse af 16 december 2019

Væsentlighedsvurdering af opstemningsanlæg ved Tange ver2.pdf

Gudenaacentralens bemærkninger til udkast til væsentlighedsvurdering med bilag

Redegørelse fra Mads Kobberø den 21. februar 2020

Juridisk redegørelse om oplysningspligt

Punkt 12: Renseløsning for den nordlige del af Viborg Kommune

18/32398

Resume

Energi Viborg Vand A/S har udarbejdet notat med scenarier for fremtidig rensning af spildevandet fra det nordlige forsyningsområde (bilag 1 med tilhørende kortbilag).

Notatet er udarbejdet på baggrund af udvalgets behandling af sagen den 19. september 2019 ([sag nr. 14](#)).

I notatet er tekniske og økonomiske forhold undersøgt ved forskellige scenarier. Notatet fra Energi Viborg Vand A/S anbefaler, at der igangsættes habitatkonsekvensvurdering af følgende scenarier:

- Nyt renselanlæg øst for Skals med udledning til Skals Å (A2),
- Transport af spildevandet til Viborg Centralrenseanlæg (C).

Udvalget skal tage stilling til den videre proces.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at der igangsættes habitatkonsekvensvurderinger af scenarierne,

- a. Nyt renselanlæg øst for Skals med udledning til Skals Å (A2),
- b. Transport af spildevandet til Viborg Centralrenseanlæg (C),

2. at forvaltningen fortsætter dialogen med ”Styregruppen vedrørende renselanlæg omkring Skals” samt igangsætter dialog med interessenter fra oplandet til Nørreåen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Indstillingen blev godkendt.

Udvalget er opmærksomt på, at anlægget skal kunne håndtere de fremtidige klimaforhold.

Sagsfremstilling

Historik

Energi Viborg Vand A/S ønsker i forlængelse af Spildevandsplan 2014-2018 samt Spildevandsplan 2019 at finde en ny renseløsning for spildevandet fra den nordlige del af Viborg Kommune.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 27. februar 2019 ([sag nr. 4](#)), at der skulle udarbejdes habitatkonsekvensvurderinger for Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning, men ikke for Randers Fjord. Udvalget besluttede derudover, at forvaltningen på baggrund af habitatkonsekvensvurderingerne og det øvrige tekniske og økonomiske grundlag skulle udarbejde et oplæg til den videre planlægning for etablering af nyt renselanlæg og udledningssted.

Habitatkonsekvensvurdering blev fremlagt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 19. september 2019 ([sag nr. 14](#)). På baggrund af habitatkonsekvensvurderingen besluttede udvalget, at de undersøgte positioner i den inderste del af Hjarbæk Fjord skulle udgå af den videre planlægning. Udvalget besluttede samtidig at anmode Energi Viborg Vand A/S om et nyt teknisk og økonomisk grundlag for placering af et renselanlæg til en af de positioner, hvor habitatkonsekvensvurderingen viser ingen negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget.

Inddragelse og høring

”Styregruppen vedrørende renselanlæg omkring Skals” er løbende orienteret om status for arbejdet med udarbejdelse af teknisk og økonomisk grundlag for placering af et renselanlæg. Forvaltningen har den 5. december 2019 holdt et orienterende møde med styregruppen.

Beskrivelse

Energi Viborg Vand A/S har udarbejdet notat (bilag 1 med tilhørende kortbilag) med scenarier for den fremtidig rensning af spildevandet fra den nordlige del af kommunen. De undersøgte scenarier med tilhørende beregnede økonomi fremgår af nedenstående tabel.

Den oplyste ”nutidsværdi” er nutidsværdien af driftsudgifter i en 25 års periode tillagt anlægsinvestering men fratrukket restværdi efter 25 år.

Scenarie	Nutidsværdi (mio. kr.)
A1) Nyt renselanlæg (19.000 PE) øst for Skals by med udledning til Hjarbæk Fjord eller Lovns Bredning (position 1, 3 eller 7 i habitatkonsekvensvurderingen).	164,0
A2) Nyt renselanlæg (19.000 PE) øst for Skals by med udledning til Skals Å.	137,7
B) Nyt renselanlæg (19.000 PE) syd for Sundstrup med udledning til Hjarbæk Fjord eller Lovns Bredning (position 1 eller 7 i habitatkonsekvensvurderingen).	157,3
C) Transportsystem til Viborg / Bruunshåb RA, som udbygges.	140,6
D) Decentral struktur: Fornyelse af renselanlæg i Bjerregrav (Løvel og Vammen tilsluttes), Skals (Skringstrup tilsluttes) og Ulbjerg. Fiskbæk RA nedlægges, og der etableres transportledning til Viborg (Bruunshåb RA).	139,8

Notatet bygger på tekniske og økonomiske vurderinger af ovenstående scenarier. Derudover er der taget udgangspunkt i den foreliggende habitatkonsekvensvurdering, samt at de nuværende stofudledninger til recipienter danner rammerne for fremtidige udledningstilladelser.

På baggrund af de tekniske og økonomiske vurderinger anbefaler notatet at igangsætte habitatkonsekvensvurdering af scenarie A2 (nyt renselanlæg øst for Skals med udledning til Skals Å) og scenarie C (transport til Viborg Centralrenseanlæg).

Som supplement til de tekniske og økonomiske vurderinger har Energi Viborg Vand A/S udarbejdet et notat (bilag 2), der beskriver fordele og ulemper ved en central/decentral renselanlægsstruktur.

Forvaltningens bemærkninger

Habitatkonsekvensvurderinger

Det har i forbindelse med det tidligere arbejde vedrørende valg af renseløsning for spildevand fra den nordlige del af Viborg Kommune vist sig, at der bør foreligge en habitatkonsekvensvurdering, inden der tages stilling til det videre planlægningsarbejde.

Den foreliggende habitatkonsekvensvurdering er dækkende for scenarierne A1 og B, da disse scenarier tager udgangspunkt i samme anlægsstørrelse og udløbspositioner, som tidligere er undersøgt. Habitatkonsekvensvurderingen er derimod ikke dækkende for scenarierne A2 og C.

Det er overordnet vurderet, at scenarier hvor spildevandsrensningen samles på et eller to større renselanlæg, giver større robusthed med hensyn til ændringer af belastningsforhold samt udbygning i forbindelse med nye/fremtidige renskrav (medicinrester, resistente bakterier og/eller mikroplast).

Klima- og Miljøudvalget har tidligere besluttet, at der ikke skal igangsættes habitatkonsekvensvurdering for flytning af udledningen til Viborg Centralrenseanlæg og dermed til vandoplandet ”Randers Fjord” (Klima- og Miljøudvalgsmødet den 27. februar 2019, [sag nr. 4](#)). I modsætning til tidligere overvejelser om flytning af udledningen til Viborg Centralrenseanlæg er der i scenarie C taget udgangspunkt i, at flytningen af spildevandet fra den nordlige del af kommunen ikke må medføre en øget næringsstofudledning til Nørreåen og dermed til vandoplandet Randers Fjord. Rensningen på Viborg Centralrenseanlæg skal derfor effektiviseres, så den totalt udledte mængde næringsstoffer og organisk stof ikke øges. Da spildevandet stammer fra et andet vandopland, vil den samlede udledte mængde vand til Nørreåen stige, hvorfor konsekvenserne heraf bør indgå i en habitatkonsekvensvurdering. Ligeledes bør betydningen af en øget vandtilledning til Nørreåen vurderes i forhold til afvandingsmæssige og klimatilpasningsmæssige forhold.

Med baggrund i ovenstående er det forvaltningens vurdering, at habitatkonsekvensvurdering samt vurdering af de afvandings- og klimatilpasningsmæssige er en afgørende del af beslutningsgrundlaget for valg af renseløsning. Forvaltningen vurderer derfor, at der bør udarbejdes habitatkonsekvensvurdering af scenarierne A2 og C samt vurdering af klimatilpasnings- og afvandingsmæssige forhold vedrørende Nørreåen.

Tidligere undersøgte placeringer til nyt renseanlæg

Det bemærkes, at der udover scenarie D (decentral løsning) ikke indgår tidligere undersøgte placeringer i de fremlagte scenarier. I scenarie D fastholdes et renseanlæg i Skals indenfor samme areal som det eksisterende anlæg.

Da der med igangsætning af habitatkonsekvensvurderinger for scenarie A2 og C ikke tages stilling til valg af renseløsning og dermed eventuel placering af nyt renseanlæg, vurderes der imidlertid ikke grundlag for, at udvalget træffer beslutning om de tidligere undersøgte placeringer på nuværende tidspunkt.

Inddragelse af offentligheden

Da der med igangsætning af habitatkonsekvensvurderinger for scenarie A2 og C ikke tages stilling til valg af renseløsning, vurderes der på nuværende tidspunkt ikke grundlag for igangsætning af en egentlig offentlighedsproces med høring og eventuelle borgermøder.

Det må dog forventes, at arbejdet med valg af renseløsning har stor interesse og bevågenhed fra de eventuelt berørte områder. Udover generel information via kommunens hjemmeside anbefales det derfor, at forvaltningen fortsætter dialog og inddragelse af ”Styregruppen for renseanlæg omkring Skals” samt igangsætter lignende samarbejde med interessenter fra oplandet til Nørreåen.

Alternativer

At udvalget beslutter, at der arbejdes videre med udgangspunkt i scenarie A1, B eller en af de tidligere undersøgte placeringer af renseanlæg med udledning til Hjarbæk Fjord eller Lovns Bredning (position 1, 3 eller 7 i habitatkonsekvensvurderingen).

Tidsperspektiv

Resultaterne af nye habitatkonsekvensvurderinger forventes at foreligge ultimo 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Habitatkonsekvensvurderinger finansieres af Energi Viborg Vand A/S.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat - scenarier for fremtidig rensning af spildevand fra den nordlige del af forsyningsområdet

Betragtninger om central kontra decentral rensestruktur

Kortbilag - scenarie A

Kortbilag - scenarie B

Kortbilag - scenarie C

Punkt 13: Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 (orienterings sag)

19/25010

Resume

Forud for udarbejdelsen af nye vandområdeplaner udarbejder Miljøstyrelsen en såkaldt basisanalyse, der beskriver den tilstand, vandmiljøet er i, hvordan den har udviklet sig, og om der er risiko for, at målet om ”god tilstand” ikke nås. Således er basisanalysen et fagligt grundlag for Statens fastsættelse af bl.a. miljømål og indsatsprogram. Næste generation af Statens vandområdeplaner (3. vandplanperiode) er planlagt til at løbe fra 2021-2027. Udvalget orienteres her om den offentliggjorte basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget er den 28. marts 2019 ([sag nr. 7](#)) orienteret om igangsætning af arbejdet med vandområdeplaner 2021-2027 (høring af arbejdsprogram).

Inddragelse og høring

Basisanalysen er ikke sendt i høring. I stedet kan kommunens eventuelle bemærkninger til basisanalysen indsendes sammen med høringssvar til Udkast til vandområdeplaner 2021-2027, der forventeligt sendes i høring senest 22. december 2020.

Beskrivelse

Baggrund

EU's medlemslande vedtog i 2000 vandrammedirektivet, der har til formål at sikre, at alt vand får ”god tilstand”. Derfor skal Danmark og de øvrige medlemslande udarbejde vandområdeplaner og tilhørende indsatsprogrammer, der skal sikre, at miljømålene for vandløb, søer, den kystnære del af havet og grundvandet nås. Vandområdeplanerne er således samlede planer for at forbedre det danske vandmiljø. Vandrammedirektivet opererer med 6-årige planperioder. De første vandplaner omfattede perioden 2009-2015, og de nugældende vandområdeplaner løber fra 2015-2021.

Arbejdet med vandområdeplaner 2021-2027 er igangsat i 2019 med høring og vedtagelse af et arbejdsprogram og en tidsplan for arbejdet. Basisanalysen blev offentliggjort den 22. december 2019. Et udkast til vandområdeplaner forventes sendt i høring den 22. december 2020. De endelige planer forventes offentliggjort senest den 22. december 2021. Det gældende Vandrammedirektiv og implementeringen i dansk lovgivning beskriver ikke, hvad der skal ske efter 2027. Det forventes, at EU afklarer dette.

Basisanalysen for 2021-2027

Det følger af vandrammedirektivet og lov om vandplanlægning, at der senest 2 år før begyndelsen på hver ny 6-årig planperiode skal offentliggøres en basisanalyse. Basisanalysen er en slags ’rigets tilstand’ for kvaliteten af vandet i åer, søer, fjorde, langs kyster og grundvandet. Den beskriver, hvor rent vandet er i dag, og det vurderes, hvad tilstanden forventes at være i 2027. Formålet med basisanalysen er således at skabe grundlaget for overvågningsprogram, miljømål og indsatsprogram. Hvor basisanalysens risikovurdering når frem til, at et vandområde ikke vil have ”god tilstand” i 2027, kan der i vandområdeplanerne fastsættes indsatser, som forventeligt vil medføre ”god tilstand”.

Basisanalysen for tredje planperiode udgør en revision og ajourføring af de analyser og vurderinger, der er foretaget i seneste basisanalyse fra 2013 og vandområdeplanerne for anden planperiode (2015-2021). Ny viden om vandmiljøet opnået siden påbegyndelsen af anden planperiode er inddraget. Basisanalysen er bl.a. opdateret med anvendelse af nye biologiske kvalitetselementer, tilpasning af vandområdeafgrænsning og seneste overvågningsdata.

Selve basisanalysen består af et længere notat ”Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027” samt en række interaktive kort, der viser vandløb, søer, kystvande og grundvand. Notatet er vedlagt som bilag 1. De interaktive kort kan ses via dette [link til Miljøstyrelsens MiljøGIS](#). Kortene i MiljøGIS viser under en række overordnede temaer data om oplande samt tilstand og risikovurdering for ikke at opfylde miljømål i 2027 for vandløb, søer, kystvand og grundvand. Baggrunden for temaerne er beskrevet i basisanalysenotatet. I notatet er det også nærmere beskrevet, hvori opdateringen består sammenholdt med de gældende vandområdeplaner for anden planperiode.

I forbindelse med basisanalysen skal der foretages en økonomisk analyse af vandanvendelsen. Der er som en del af denne basisanalyse udarbejdet en ny og opdateret økonomisk analyse. Analysen, som er udarbejdet af Københavns Universitet, fremgår af bilag 2.

Elementer som ikke indgår i basisanalysen

Ved udarbejdelse af basisanalysen 2019 er seneste viden inddraget. Nogle forsknings- og undersøgelsesprojekter færdiggøres imidlertid først efter offentliggørelsen af basisanalysen, og resultaterne derfra kommer først til at indgå ved udarbejdelse af udkast til vandområdeplaner 2021-2027.

Det gælder særligt for kystvande, hvor alene afgrænsning og karakterisering er blevet opdateret i forbindelse med basisanalysen, og for grundvandsforekomster, hvor basisanalysens oplysninger om kemisk tilstand alene er baseret på forekomst af nitrat.

Tilsvarende er en videreudvikling af Miljøstyrelsens marine økosystemmodeller på baggrund af anbefalinger fra et internationalt ekspertpanel og nyeste viden tilvejebragt gennem forskningen heller ikke færdig. Der indgår derfor ikke en opdateret risikovurdering for kystvande i basisanalysen.

Andre ikke-afsluttede faglige projekter vedrører fastsættelse af yderligere miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer, klimaændringernes betydning for indsatsbehovet for søer og kystvande og klimaændringernes betydning for grundvandsforekomsternes tilstand.

Kommunale opgaver

Som det også har været tilfældet i de to første vandplanperioder, skal kommunerne udmønte dele af vandområdeplanernes indsatsprogram 2021-2027. Det omfatter bl.a. planernes supplerende foranstaltninger – dvs. konkrete indsatser i søer og vandløb, vådområder, indsatser i forhold til punktkilder.

Desuden bidrager kommunerne gennem myndighedsopgaver til de grundlæggende foranstaltninger, der gennemfører EU-lovgivning, og som allerede er fastsat i sektorlovgivningen, samt evt. yderligere foranstaltninger, der er nødvendige med henblik på gennemførelse af EU-forpligtelser.

Den eksisterende miljølovgivning indeholder i vidt omfang grundlæggende foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet. Det gælder f.eks. lovgivning og bekendtgørelser, der gennemfører nitratdirektivet, badevandsdirektivet, drikkevandsdirektivet og byspildevandsdirektivet.

Endelig er kommuner og vandråd pt. i gang med at udarbejde bidrag til Statens prioritering af indsatsprogrammet for restaurering af de fysiske forhold i vandløbene.

Tilstand og indsatsbehov i Viborg Kommune

Som nævnt er tilstand og indsatsbehov ikke opgjort for kystvande. Her vil udmøntning af indsatsbehovet forventeligt ske ved reduktion af kvælstoftilførslen til berørte kystvande. En sådan reduktion kan påvirke landbrugerhvervets muligheder. Samtidig er en af de mest væsentlige ændringer fra 2. til 3. vandplanperiode indfasningen af et grundlæggende paradigmeskifte i reguleringen af landbruget. I stedet for at sprede indsatsen med generelle virkemidler implementeres en mere målrettet regulering, hvor indsatsen i højere grad rettes mod de landbrugsområder, hvor der er det største behov for en reduktion i udledningen af næringsstoffer.

For vandløb ses at der er indsatsbehov i færre vandløb ved sammenligning med basisanalysen fra 2013. En del af forklaringen er, at alle vandløb med indsatser i VP1 og VP2 indgår som vandløb uden indsatsbehov i den nye basisanalyse. Sammenlignende oversigtskort, der viser risikovurderingen for 2021 og 2027 (fra begge basisanalyser), fremgår af bilag 3.

For søer viser basisanalysen, at målsætningen ikke er opfyldt for de fleste søer. For enkelte søer er tilstanden dog ændret siden basisanalysen fra 2013. Sammenlignende oversigtskort, der viser risikovurderingen for 2021 og 2027 (fra begge basisanalyser), fremgår af bilag 3.

For grundvand viser basisanalysen ikke, at der er risiko for manglende målopfyldelse i 2027.

For mere detaljerede oplysninger om vandområdernes tilstand, indsatsbehov mv. henvises til Miljøstyrelsens MiljøGIS.

Forvaltningens eventuelle bemærkninger til konkrete vandområder vil indgå i kommunens høringssvar til Udkast til vandområdeplaner 2021-2027, som forventeligt sendes i høring senest 22. december 2020.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Vandområdeplanerne for tredje planperiode skal træde i kraft senest den 22. december 2021 og danner herefter grundlaget for vandplanarbejdet frem til udgangen af 2027.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027

Økonomisk analyse af vandanvendelsen

Oversigtskort med risikovurdering for målsatte vandløb og søer

Punkt 14: Etablering af fast brink i beskyttet sø - Hald Hovedgård

20/14246

Resume

Der er søgt om dispensation til etablering af et fast brinkanlæg i Hald Sø, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og kortlagt som udpegningsgrundlag for Natura 2000 område N35. Ansøgningen sker i regi af projekt De fem Hald'er, og Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til en eventuel dispensation.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

1. Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, om der kan meddeles dispensation til etablering af fast brink.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at der meddeles afslag til etablering af fast brink.

Sagsfremstilling

Historik

Den 7. januar 2016 meddelte Klima- og Miljøudvalget ([sag nr. 12](#)) dispensation til ændring af et brinkanlæg ved en have ned til Nørresø i Viborg. Denne afgørelse blev påklaget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrede efter en klage dispensationen til et afslag.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har været i dialog med Naturstyrelsen om alternativer, Styrelsen har ønsket at fastholde den ansøgte løsning.

Beskrivelse

Delprojekt – De fem Halder

Som en del af det historiske og kulturhistoriske formidlingsprojekt De fem Halder ønsker man at genskabe et barokt parkanlæg mellem Hald Hovedgård og Hald Sø i stil med det, der fandtes omkring år 1800.

Derfor ønsker Naturstyrelsen at renovere de eksisterende trappetrin ned til søen midt på strækningen langs Linnealleen, og genetablere en fast brink med ”fremrykkede bastioner” ud for begge ender af alleen (bilag 2).

De fremrykkede bastioner på 3 x 3 meter skal nyetableres i granitblokke med lodret front, og med opfyld i op til en 1 meter bag blokkene skabes rette vinkler. Søens nuværende brink vil således blive ændret permanent og flyttet op til en meter ud i søen ved de nye hjørner.

Naturbeskyttelsesloven

Ifølge naturbeskyttelsesloven er alle søer over 100 m² med dertilhørende vådbunds-bredzone beskyttede. Formålet med beskyttelsen er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter, og anlæg på/ændring af brinken kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, fordi der er tale om en ændring af naturtilstanden.

Tilsvarende forudsætter anlægget dispensation fra søbeskyttelseslinjen (§ 16), dette spørgsmål behandles særskilt. Hvis der meddeles dispensation fra § 3, er forvaltningen sindet at meddele dispensation fra søbeskyttelseslinjen.

Naturbeskyttelseslovens § 65 giver kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra forbuddet i § 3, f.eks. når der ud fra en konkret vurdering er tale om en ændring til naturens fordel eller samfundsmæssige forhold.

Forvaltningen har meddelt Naturstyrelsen, at renowering af trappetrin og rydning af opvækst på det eksisterende brinkanlæg, ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens forbudsbestemmelser.

Habitatområde og særligt beskyttede arter

Der kan helt generelt ikke meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, hvis det ikke kan udelukkes, at der kan ske en negativ påvirkning af et habitatområdes naturtyper, arter eller økologiske funktionalitet. Det samme gør sig gældende i forhold til særligt beskyttede arter, der er omfattede af habitatdirektivets Bilag IV som f.es. padder.

Hald Sø indgår som en væsentlig del af habitatområde nr. 35 Hald Sø, Stanghede og Dollerup Bakker og er kortlagt som en del af udpegningsgrundlaget for hele området.

Kommuneplan

Hald Sø er en del af et bevaringsværdigt landskab med specifik geologisk bevaringsværdi (retningslinje 11), hvor landskabelige værdier skal tillægges særligt stor vægt.

Fredning

Anlægget forudsætter dispensation fra fredningsbestemmelserne for Hald Sø, hvilket Naturstyrelsen har søgt Fredningsnævnet om. Der er ikke truffet afgørelse i sagen.

Samlet vurdering

Det centrale i sagen er, at Hald Sø pga. af sin størrelse og sit naturindhold er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, der forbyder alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur.

Ændring af brinkanlægget i hjørnerne til et lodret anlæg i tilhugget granit og opfyld ud i søen for at skabe rette vinkler vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og forudsætter derfor en dispensation. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis lægger op til, at bestemmelserne skal administreres restriktivt pga. risikoen for uønsket præcedens, og kulturhistoriske spørgsmål ses normalt ikke alene at berettige til dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Det nuværende anlæg består af afrundede marksten ("paksten") med diffus afslutning ved begge ender af alleen pga. mange års manglende vedligehold, og det vurderes, at ændring til det ansøgte ikke vil være en forbedring for det naturlige plante- og dyreliv langs og på søbredden.

En dispensation vil skulle begrundes i samfundsmæssige forhold som anlæggets særlige nationale og kulturhistoriske betydning og et ønske om at formidle et barokt haveanlæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Projektbeskrivelse

Punkt 15: Udvidelse af Iglso Biogas

18/47480

Resume

Iglso Biogas har søgt om tilladelse til at udvide mængden af modtaget biomasse fra 400 tons/døgn til 600 tons/døgn. Miljørapport og udkast til miljøgodkendelse for udvidelsen har været i offentlig høring. Høringssvarene handler fortrinsvis om lugt og transport. Resultatet af høringen er forelagt udvalget i ugebrev 16, og udvalget har efterfølgende ønsket sagen på dagsorden. Dette dagsordenspunkt lægger op til en endelig tilladelse til udvidelsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at vedlagte udkast til VVM-tilladelse og miljøgodkendelse godkendes og meddeles ansøger,
2. at bilag 4 "Notat med behandling af høringssvar" godkendes og sendes som svar til dem, der har afgivet høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Sagen blev udsat, idet der tages dialog med ansøger omkring lugt og transport.

Sagsfremstilling

Historik

Viborg Kommune har den 28. februar 2018 meddelt VVM-tilladelse og miljøgodkendelse til Iglso Biogas til at modtage og behandle 400 tons biomasser. I forbindelse hermed blev der vedtaget kommuneplantillæg nr. 7 til Kommuneplan 2017-2029 og lokalplan nr. 486 for et biogasanlæg ved Iglso. Kommuneplantillæg og lokalplan med tilhørende miljørapport blev vedtaget på Byrådets møde den 21. februar 2018 ([sag nr. 13](#)).

Inddragelse og høring

En miljørapport med et udkast til miljøgodkendelse for udvidelsen til 600 tons/døgn har været i offentlig høring fra den 24. januar til den 5. april 2020.

Der er i høringsperioden kommet 7 høringssvar, som hovedsagelig drejer sig om lugt og trafik.

Oversigtskort er i bilag 1. Miljørapporten er i bilag 2. En liste med høringssvar er i bilag 3.

Beskrivelse

Iglso Biogas ønsker at udvide mængden af modtaget biomasse fra 400 tons/døgn til 600 tons/døgn. Udvidelsen kan gennemføres uden anlægsmæssige udvidelser og kan indeholdes i eksisterende lokalplan. Udvidelsen vil medføre, at antallet af transporter til og fra anlægget i gennemsnit vil stige med 16 transporter på hverdage – 8 transporter til anlægget og 8 transporter fra anlægget. Dette svarer til en stigning i antallet af transporter til anlægget på i gennemsnit 50%. Stigningen i transporter sker hovedsagelig på den sydlige del af Ø. Børstingvej mod Lånium.

Udvidelsen er af en sådan størrelse, at den bliver VVM-pligtig. Derfor er der udarbejdet en miljørapport for udvidelsen. Rapporten, vedlagt udkast til miljøgodkendelse af udvidelsen, har været i offentlig høring.

Der er modtaget 7 høringssvar i høringsperioden. Høringssvarene drejer sig hovedsagelig om de lugt- og trafikgener, der allerede opleves med det eksisterende anlæg, og om bekymringer for flere gener i forbindelse med udvidelsen. Høringssvarene kommer fra beboere, der bor i en afstand på 300 meter til 1,3 km fra anlægget.

Lugt

6 af de 7 modtagne høringssvar indeholder bemærkninger om lugtgener. I et af høringssvarene bemærkes, at der ved etableringen af biogasanlægget blev lovet, at anlægget ville være lugtfrit. Det er vigtigt for forvaltningen at slå fast, at et biogasanlæg i drift ikke kan være lugtfrit. Men Miljøstyrelsen har fastsat vejledende grænseværdier for, hvor meget et biogasanlæg må lugte. Disse grænseværdier er meddelt som vilkår i anlæggets eksisterende miljøgodkendelse.

Biogasanlægget har gennemført lugtmålinger i marts 2019. Målingerne og efterfølgende beregninger viser, at lugtgrænserne overholdes. Beregningerne viser ligeledes, at lugtgrænserne også vil kunne overholdes efter udvidelsen.

For at forbedre rensningen af biogassens indhold af svovlbrinte, har anlægget valgt at udvide en eksisterende svovlscrubber, således at rensningskapaciteten for svovlbrinte pr. 1. marts 2020 har været dobbelt så stor som tidligere. Da svovlbrinte bidrager til oplevelsen af lugt, forventes den øgede rensningskapacitet at medføre mindre lugtmission til omgivelserne.

Trafik

4 af de 7 modtagne høringssvar drejer sig om transport og slitage af veje i området.

Et af høringssvarene fokuserer på den massive transport ved majshøsten og stor belastning af centrale tilkørselsveje som Kalkværksvej og Lånnumvej og foreslår at indføre restriktioner for transporterne. Forvaltningen vurderer, at det er vanskeligt at indføre restriktioner for majstransporterne. Det gælder for majs som for andre afgrøder, at når den er klar til at blive høstet, gælder det om at få den i hus, mens vejrliget er til det. Der vil derfor være en periode om efteråret, hvor transporterne med majs vil fylde meget i området.

Lånnumvej og Kalkværksvej er trafikveje med en bredde på henholdsvis 6,2 m og 6,1 m, hvorfor de anses for at være tilstrækkeligt robuste til den aktuelle trafikbelastning. I forbindelse med etablering af biogasanlægget er der fastsat primære kørselsruter for leverandører, således at det kun er de større veje, der benyttes.

Det skal bemærkes, at udvidelsen af anlægget ikke vil medføre en stigning i mængden af tilførte afgrøder. Udvidelsen vil i stedet medføre en stigning i modtagelse af andre biomasser som fx gylle, kartoffelpulp, melasse og olivenskaller.

I et af høringssvarene udtrykkes bekymring for, om vejudvidelsen af Ø. Børstingvej, som blev gennemført ved etablering af biogasanlægget i 2018, er af en kvalitet, så den kan klare yderligere tunge transporter. Forvaltningen bemærker, at vejudvidelsen har samme opbygning som eksisterende vejbelægning, men at den yderligere belastning af vejen, der vil ske ved udvidelsen, vil kræve hyppigere vedligehold.

Støj

I høringssvaret fra nærmeste nabo, oplever man støjgener fra driften af anlægget. I forbindelse med VVM-rapporten er der gennemført støjmålinger af anlæggets støjkluder og støjberegninger af anlæggets støjbidrag i området. Transporterne til og fra anlægget er medtaget i beregningerne. I støjrapporten konkluderes, at anlægget efter udvidelsen vil kunne overholde gældende grænseværdier med god margen.

I bilag 4 er et notat med forvaltningens bemærkninger til de indkomne høringssvar. Notatet vedlægges som bilag til et svar, som forvaltningen sender til dem, der har afgivet høringssvar.

Forvaltningens vurdering

På baggrund af de allerede foretagne lugtmålinger samt det faktum, at kapaciteten af svovlrensningen på anlægget er fordoblet, vurderer forvaltningen, at anlægget efter udvidelsen fortsat vil kunne overholde de lugtgrænser, der indgår som vilkår i eksisterende miljøgodkendelse. I miljøgodkendelsen for udvidelsen vil der blive stillet vilkår om fornyede lugtmålinger, som skal dokumentere overholdelsen.

Mht. trafik er der allerede foretaget følgende afværgeforanstaltninger til sikring af afviklingen af eksisterende transporter til og fra biogasanlægget: Udvidelsen af Ø. Børstingvej, udvidelse af krydset i Iglø, lukning af Vittrupvej, Gl. Skolevej og Rørgårdsvej for gennemkørende tung trafik ved skiltning. I Lånnum by er krydset Ø. Børstingvej-Lånnumvej ændret, og der er etableret hastighedsdæmpende tiltag i form af bump på henholdsvis Ø. Børstingvej og Lånnumvej.

Siden etablering af eksisterende 400 tons-anlæg i 2018 er der gennemført flere trafiktællinger på Ø. Børstingvej. Trafiktællingerne kan ikke vise den stigning i antal af tunge transporter, som man forventede ville komme ved etableringen af biogasanlægget. Forklaringen på dette er til dels, at de transporter, der tidligere har været i området af husdyrgødning til fx Maabjerg Biogas, i stedet køres til Iglø Biogas. De forbedringer af vejforholdene, der blev gennemført for at rumme mertransporterne ved etablering af 400 tons-anlægget, ses således ikke at være udnyttet endnu. Med det forbehold, at trafiktællinger kun giver et øjebliksbillede af trafikken på et givet tidspunkt, så kunne tallene ikke desto mindre tyde på, at den stigning i transporter, som man forventer vil ske ved den ansøgte udvidelse, kan rummes indenfor den stigning, man forventede ville ske ved etablering af 400 tons-anlægget.

Forvaltningen vurderer derfor, at de allerede gennemførte tiltag, som nævnt ovenfor, vil kunne sikre en forsvarlig afvikling af transporterne – også efter udvidelsen.

Den forøgede transport, som primært sker på Ø. Børstingvej fra afkørslen til biogasanlægget mod Lånnum, vil dog medføre, at vejbelægningen nedslides hurtigere og dermed skal fornyes hyppigere.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det er forvaltningens vurdering, at udvidelsen af Iglso Biogas vil medføre en hurtigere nedslidning af vejene i nærområdet og især Ø. Børstingvej, så en hyppigere vedligeholdelse og fornyelse af vejene i området er påkrævet.

Juridiske og planmæssige forhold

Udvidelsen kræver en VVM-tilladelse og et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse. Udkast til VVM-tilladelse er i bilag 5, og udkast til miljøgodkendelse er i bilag 6.

I henhold til lokalplan nr. 486 for biogasanlægget skal tilkørsel til biogasanlægget ske ad adgangsvejen til Ø. Børstingvej. Adgangsvejen fra Vestre Skivevej kan derfor ikke anvendes til de nye transporter.

Bilag

Oversigtskort

Miljørapport for udvidelse af Iglso Biogas

Liste med indkomne høringssvar

Notat med behandling af høringssvar

Udkast til VVM-tilladelse for udvidelse af Iglso Biogas

Udkast til miljøgodkendelse for udvidelse af Iglso Biogas

Punkt 16: Retningslinjer for bæredygtigt byggeri

16/5599

Resume

I forbindelse med budgetforliget 2020-2024 blev det besluttet at udarbejde retningslinjer for bæredygtigt byggeri, så det sikres, at nye kommunale bygninger bygges med bæredygtige materialer og er energieffektive. Der foreligger nu et udkast til retningslinjer og principper for, hvordan bæredygtighed kan tænkes ind i de forskellige faser for kommunalt byggeri.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at retningslinjer og principper for bæredygtigt byggeri godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at retningslinjer og principper for bæredygtigt byggeri godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Det blev ved budgetforliget 2020-2024 besluttet at udarbejde retningslinjer for bæredygtigt byggeri, så det sikres, at nye kommunale bygninger bygges med bæredygtige materialer og er energieffektive. Målet er at skabe en miljømæssig gevinst og positive afledte effekter i form af fx bedre indeklima, højere brugertilfredshed og færre udgifter til drift og vedligehold.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I Viborg Kommune ønsker vi at have velholdte og bæredygtige rammer for de kommunale opgaver og aktiviteter. Det betyder, at alle former for kommunalt byggeri – nybygning, tilbygning, ombygning og renovering – tænkes ind i en helhed, så det sikres, at kommunens bygningsmasse udnyttes bedst muligt og er bæredygtig i forhold til miljø, økonomi og klima.

Viborg Kommunes fælles ejendomsstrategi og den nye sammenhængsmodel afspejles også i den helhedsorienterede tilgang til bæredygtigt byggeri og er indtænkt i principperne.

Der er i principperne taget afsæt i og søgt inspiration i bæredygtighedskriterierne i DGNB (Certificeringssystem udviklet af Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen og tilpasset de danske forhold) samt andre kommuners politikker for bæredygtighed i byggeri.

Der foreslås følgende retningslinjer for bæredygtigt byggeri i Viborg Kommune. Retningslinjerne understøttes af principper for bæredygtigt byggeri i Viborg Kommune, vedlagt som bilag.

Viborg Kommune vil:

- Have velholdte og bæredygtige rammer for de kommunale opgaver og aktiviteter.
- Tænke bygninger på tværs med henblik på optimal udnyttelse af de kommunale bygninger.
- Indtænke bæredygtighed i form af bl.a. energi, tekniske installationer, belysning mv. i alt byggeri.
- Vurdere potentialet for bæredygtighed fra projekt til projekt som del af forberedelserne og planlægningen. I større udviklingsprojekter, som fx Lysningen, bør certificering være en naturlig del af projektet.
- Udarbejde konkrete mulige bæredygtighedstiltag i forbindelse med udarbejdelse af projektforslag for det konkrete byggeri.
- Med de vedlagte principper understøtte arbejdet med bæredygtigt byggeri.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det må forventes, at implementering af øget bæredygtighed og energieffektive løsninger i byggeriet medfører ekstraudgifter i form af rådgivning og entreprenører fx i forbindelse med dokumentation, udgifter til alternative løsninger, materialer, evt. certificeringer mv.

Merudgiften varierer naturligvis fra projekt til projekt og forventes gennemsnitligt at ligge på 10-20% for typiske anlægsprojekter. Tilsvarende vil der kunne forventes en besparelse på det efterfølgende driftsbudget, så merudgiften tjenes hjem over en årrække. Der bør for hvert enkelt anlægsprojekt laves en analyse ifm. anlægsbevillingens frigivelse.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Principper for bæredygtigt byggeri

Punkt 17: Viborg Kommunes bilflåde – drøftelse af plan for udskiftning til mere miljøvenlige alternativer

19/19194

Resume

Klima- og Miljøudvalget har med afsæt i byrådets sammenhængsmodel udarbejdet kataloget ”Grøn omstilling”, der indeholder en række indsatser for miljømæssig bæredygtighed. Indsætterne er godkendt på byrådets møde den 4. september 2019 ([sag nr. 12](#)).

En af indsætterne i den grønne omstilling er ønsket om at udskifte kommunens egne biler til mere miljøvenlige alternativer. I denne sag præsenteres en analyse udarbejdet af COWI om det miljømæssige og økonomiske potentiale ved at udskifte hele eller dele af Viborg Kommunes diesel- og benzinbaserede vognpark med mere miljøvenlige alternativer.

I forbindelse med budgetforliget 2020-2023 blev det besluttet at udarbejde en analyse og plan for udskiftning af bilflåden.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at sagen drøftes med henblik på evt. indstilling, og

2. at forslag til udskiftning af hjemmepleje- og rådhusbilerne og etablering af ladekapacitet indgår i byrådets videre budgetlægning 2021-2024.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at forslag til udskiftning af hjemmepleje- og rådhusbilerne og etablering af ladekapacitet indgår i byrådets videre budgetlægning 2021-2024.

Sagsfremstilling

Historik

Der blev i foråret 2019 gennemført en indledende analyse af potentialet ved at udskifte hele eller dele af Viborg Kommunes diesel- og benzinbaserede vognpark med alternative og mere miljøvenlige brændstoffer.

Analysen blev baseret på hjemmeplejens og rådhusets biler og indikerede et potentiale ved at udskifte benzin- og dieselbilerne med elbiler. Det blev dog i analysens konklusion påpeget, at der er behov for, at der udføres en mere tilbundsående analyse.

Klima- og Miljøudvalget har senest på temamøde den 21. januar 2020 drøftet forslag til konkrete handlinger til indsætterne i kataloget, herunder igangsætning af en analyse og forslag til plan for udskiftning af bilflåden i Viborg Kommune.

Der er indgået aftale med COWI om at udføre analysen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

COWI har i samarbejde med Viborg Kommune udarbejdet en analyse, der belyser potentialer for omlægning af kommunens bilflåde til alternative drivmidler med udgangspunkt i de tekniske muligheder samt de miljømæssige og økonomiske konsekvenser ved en omlægning. Resultaterne er præsenteret i det vedlagte bilag 1, flådeanalyse.

Flådeanalysen omfatter 346 køretøjer, som enten ejes eller leases af Viborg Kommune. 169 specialkøretøjer såsom fejmaskine, arbejdsmaskiner m.v. indgår ikke i analysen.

Der har været særligt fokus på at udføre en konkret vurdering af potentialet for udskiftning af de enkelte køretøjer med eldrevne alternativer, for så vidt angår 88 biler i hjemmeplejen og 14 biler på Viborg Rådhus, der for en stor dels vedkommende er leasede og står foran udskiftning.

Analysen er opdelt i tre delanalyser:

- Første delanalyse (afsnit 5.1) indeholder en teknisk, økonomisk og miljømæssig vurdering af køretøjer tilknyttet henholdsvis Viborg Rådhus og hjemmeplejen.
- Anden delanalyse (afsnit 5.2) vurderer muligheder for omlægning af øvrige køretøjer i Viborg Kommunes bilflåde.
- Tredje delanalyse (afsnit 5.3) belyser behovet for lademuligheder ved en omlægning og skitserer omkostningerne ved udrulning af ny ladeinfrastruktur.

Analysen viser, at:

- 79 af bilerne er teknisk egnede til omstilling til el-alternativer - heraf er 69 hjemmeplejebiler.
- En årlig besparelse på ca. 200.000 DKK (excl. ladeinfrastruktur) ved omlægning af de 69 biler, der er vurderet teknisk mulige at udskifte i hjemmeplejen.
- På rådhuset vil der være en totaløkonomisk omkostning på ca. 43.000 DKK (excl. ladeinfrastruktur). ved udskiftning af de 10 biler, der er vurderet teknisk muligt at skifte til elbiler
- Ved omlægning af bilerne til el-biler kan der opnås en betydelig reduktion af CO2. Således kan der samlet spares:
- 15 ton CO2 ved omlægning af de 10 biler tilknyttet Viborg Rådhus
- 220 ton CO2 ved omlægning af de 69 biler tilknyttet hjemmeplejen
- Samlet svarer det til en reduktion på knap 80% af det samlede CO2 udledning.

Resterende bilflåde (7 lastbiler, 49 minibusser 115 varebiler og 48 personbiler - primært dieseldrevne)

- Personbilerne er for det meste mindre benzindrevne biler uden anhængertræk. Ved behov for trækraft og anhængertræk er de mindre elbiler i dag ikke et reelt alternativ, da behovet vil skulle dækkes af en væsentlig mere omkostningstung bil, som f.eks. en Tesla Model 3 Standard.
- Inden for en kort tidshorizont kan det være fordelagtigt at udskifte små varebiler med eldrevne alternativer.
- For mellemstore varebiler uden anhængertræk vil der antageligt også være elbiler tilgængelige, men disse vil i nogle år endnu være betydelig dyrere end dieseldrevne varebiler.
- For den største kategori varebiler op til 3,5 tons er det svært at opnå tilstrækkelig lastkapacitet fordi batterierne er relativt tunge.
- Minibusserne er altovervejende dieseldrevne i dag. Det forventes, at der vil være mulige alternativer for de små og mellemstore minibusser frem mod 2025.

Ladeinfrastruktur

- Som udgangspunkt foreslås installation af et ladepunkt til hver elbil, der skal opstilles ved hvert af de steder, hvor bilerne typisk har deres lange ophold i løbet af døgnet.
- Der foreslås således etableret 79 ladestander med en enhedspris på 15.000 kr. pr stander.
- Hertil kan komme øgede ekstraordinære omkostninger ved f.eks. placering af ladepunkter - f.eks. installation af ny forsyningstavle, ekstra tilslutningsomkostninger, omkostninger til gravning, træk af kabler eller reetablering af belægning, vægmontering med stik m.v. på mellem 400.000 - 2.400.000 kr.
- Samlede anskaffelses- og etableringsomkostninger til ladeinfrastruktur anslås således at ligge i intervallet fra kr. 1.600.000 – 3.600.000 kr. som engangsbeløb.

Mulighed for omlægning af bilflåden

Analysen peger på, at der som udgangspunkt ikke kan forventes en økonomisk besparelse ved at udskifte størstedelen af bilflåden på den korte bane, hvis der tages højde for omkostninger til ladeinfrastruktur.

Som et første skridt mod at mindst 35% af Viborg Kommunes energiforbrug skal dækkes af vedvarende energi i 2025, kan der ses på udskiftning af personbilerne. Personbilerne består hovedsageligt af mindre biler, og en udskiftning af disse vil dermed være mulig inden 2025. Dette kan opnås ved at udskifte bilerne i hjemmeplejen til eldrevne biler.

Dette vil i sig selv (uden etablering af ladepunkter) medføre en økonomisk besparelse samt reducere mest CO2. I tillæg hertil kan der ses på de 10 personbiler tilknyttet Viborg Rådhus, som ligeledes kan udskiftes med eldrevne alternativ samt øvrige personbiler i kommunen (afhængige af kørselsbehovet for disse). I forbindelse med vurderingen af de 10 personbiler tilknyttet Viborg Rådhus kan det være en fordel, at behovet for langdistanceture vurderes.

For varebiler og minibusser skønnes det, at der vil komme gode eldrevne alternativer inden for perioden. For de dieseldrevne køretøjer, der ikke kan erstattes af elbiler, kan der overvejes at skifte til biodiesel (HVO).

For lastbilerne vil der antageligt ikke være relevante eldrevne alternativer inden 2025. Her anbefales det at skifte til biodiesel (HVO).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Flådeanalyse (endelig analyse fra COWI)

Punkt 18: Budgetopfølgning pr. 30. april 2020 (bevillings sag)

19/48324

Resume

I de seneste mange år har alle udvalgene 3 gange årligt udarbejdet en budgetopfølgning hhv. 31. marts, 30. juni og 30. september. Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede imidlertid på mødet den 22. januar 2020 ([sag nr. 10](#)), at der - på grund af implementering af nyt økonomisystem - i 2020 alene udarbejdes 2 budgetopfølgninger opgjort hhv. pr. 30. april og 30. september.

Udvalgenes opfølgninger samles efterfølgende i en fælles sag, der forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet. I denne fælles sag kan det ses, om der forventes økonomisk balance for hele Viborg Kommunes regnskab.

I denne sag er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2020 og sammenholdt med det oprindelige og det korrigerede budget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2020 godkendes,
2. at rådighedsbeløbet på anlægskontoen ”Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborg Søerne” i 2020 nedsættes med 294.000 kr., og
3. at de 294.000 kr. tillægges kassebeholdningen i 2020, idet de afsatte (negative) beløb på i alt 294.000 kr. i basisbudget 2022 og 2023 samtidig er fjernet,
4. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2020 godkendes,
2. at rådighedsbeløbet på anlægskontoen ”Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborg Søerne” i 2020 nedsættes med 294.000 kr.,
3. at de 294.000 kr. tillægges kassebeholdningen i 2020, idet de afsatte (negative) beløb på i alt 294.000 kr. i basisbudget 2022 og 2023 samtidig er fjernet, og
4. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I den efterfølgende tabel 1 er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2020 og sammenholdt med både det oprindelige og det korrigerede budget.

I sagsfremstillingen er alene redegjort for de væsentligste forventede afvigelser i forhold til udvalgets korrigerede budget, der er det aktuelle budget, som udvalget kan disponere inden for.

Det korrigerede budget er det oprindelige budget korrigeret for eventuelle omplaceringer og tillægsbevillinger - herunder overførsler af uforbrugte budgetbeløb fra 2019. Overførslerne fra 2019 blev godkendt af byrådet på mødet den 22. april 2020 ([sag nr. 17](#)).

Byrådet godkendte endvidere på mødet den 22. april 2020 (hhv. [sag nr. 21](#) og [20](#)) nedsættelse af alle udvalgenes serviceudgifter i 2020 på grund af lavere pris- og lønskøn udmeldt af KL samt lavere udgifter til feriepenge i 2020 som en konsekvens af den nye ferielov, hvilket også er indregnet i budgetopfølgningen.

Tabel 1

Mio. kr. (minus = mindreforbrug)	Budget		Forventet regnskab 30. april	Forventet afvigelse	
	Opr.	Korr.		I forhold til opr. budget	I forhold korr.budget
Drift					
Serviceudgifter					
Plan, natur- og miljøområdet	16,7	14,8	15,7	-1,0	0,9
Serviceudgifter i alt	16,7	14,8	15,7	-1,0	0,9
Anlæg	14,3	15,5	8,6	-5,6	-6,8
Forsyningsvirksomhed					
Drift (indtægter - udgifter)	-3,0	-3,0	-0,4	2,7	2,7
Anlæg (indtægter - udgifter)	7,5	13,0	10,7	3,2	-2,2
Resultat forsyningsvirksomhed	4,5	9,9	10,4	5,9	0,4
Drift og anlæg i alt	35,4	40,2	34,7	-0,8	-5,5

Plan-, natur- og miljøområdet

Samlet set viser området et merforbrug på 0,9 mio. kr., som kan forklares med:

- På planområdet er der et mindreforbrug på 0,25 mio. kr. på kontoen ”Optimering af privat energiforbrug”, dette skyldes oparbejdet mindreforbrug over år.
- Området med natur og vand forventes at balancere på trods af, at der har været flere udgifter til håndtering af ekstra vand, sand og væltede træer i vandløbene i forbindelse med de store vandmængder i starten af året.
- På området med rottebekæmpelse er der et forventet merforbrug på 1,1 mio. kr., hvilket skyldes en forventning om en stigning i antallet af indberetninger om rotter i 2020. Desuden indeholder merforbruget et opsamlet merforbrug fra forrige år, som indhentes via en takststigning på rottebekæmpelse fordelt over de næste år.

Forsyningsområdet

Det forventede resultat på forsyningsområdet viser et merforbrug på 2,7 mio. kr.

De primære forklaringer er:

- ekstra udgifter i forbindelse med covid-19 på ca. 1 mio. kr.,
- faldende indtægter på afsætning af primært papir og pap på ca. 2,1 mio. kr. og
- mindreforbrug på området med dagrenovation/ressourcer på 0,7 mio. kr. samt andre mindre afvigelser.

Det gælder generelt for en række politikområder, at de er præget af merudgifter afledt af Corona-situationen. Med hensyn til Corona-relaterede udgifter har regeringen givet ”budgetgarantier” så kommunerne under et kan forvente en kompensation over bloktilskuddet, så de ekstraordinære udgifter ikke går ud over velfærdsområderne.

I bilag 1 fremgår yderligere detaljerede forklaringer på afvigelse.

Anlæg

På Plan, natur- og miljøområdet viser det forventede resultat et mindreforbrug på 6,8 mio. kr.

De største afvigelser er:

- Vandplanprojekter (2014) – mindreforbrug på 2,2 mio. kr., som skyldes et forsinket delprojekt Gørup Enge,
- Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborgsøerne – mindreforbrug på 1,8 mio. kr., som skyldes, at projektet er uafklaret for 2020,
- Indsatsplan for klimatilpasning - ramme – mindreforbrug på 0,8 mio. kr., som forventes at skulle bruges på klimapassningsprojekter i de kommende år og
- En række andre afvigelser, som er nærmere beskrevet i bilag 1.

På forsyningsområdet er der en samlet forventet mindreudgift på 2,2 mio. kr., som skyldes:

- Obligatorisk kommunal dagrenovation – mindreforbrug på 0,5 mio. kr. Projektet er ved at blive afsluttet, og mindreforbruget forventes at blive tilført kassen og dermed give en forbedring af mellemværendet med Viborg Kommune,
- Renovering af omlastestation – mindreforbrug på 1,7 mio. kr., som skyldes, at projektet er forsinket. Det forventes gennemført i 2021.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 14. juni 2017 ([sag nr. 4](#)), at udvalgene i forbindelse med hver af de kvartalsvise budgetopfølgninger udarbejder oversigt over det forventede tidsforløb for de største anlægsprojekter. Der er medtaget alle projekter, hvor der isoleret set i 2020 er afsat min. 2 mio. kr., eller hvor der er afsat beløb på basisbudgettet i 2021-2024. De forventede tidsforløb for Klima- og Miljøudvalgets projekter er vedlagt som bilag 3.

Øvrigt

Bemærkning til projektet ”Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborgsøerne”

I forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023 blev nye anlægsønsker finansieret i 2022 og 2023 af dette projekt. Det drejer sig om 147.000 kr. i hvert af årene 2022 og 2023 (2020-priser). Dette blev fejlagtigt ikke registreret korrekt, hvorfor det nu indstilles, at rådighedsbeløbet i 2020 nedsættes med 2 x 147.000 kr., som tillægges kassebeholdningen i 2020 under henvisning til, at budgettet på projektet nulstilles i årene 2022 og 2023. Der er i 2020 afsat et rådighedsbeløb til projektet på 1.792.000 kr.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Detaljeret forklaring på afvigelser ved opfølgningen pr. 30. april 2020

Omflytninger mellem politikområder pr. 30. april 2020

Forventet tidsforløb for anlægsprojekter pr. 30. april 2020

Punkt 19: Budgetlægning for 2021 og overslagsårene 2022 - 24

19/48312

Resume

Udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget for 2021-2024 færdiggøres og indgår herefter i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler den 19. august 2020. Det drøftes hvilke ændringer, der indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle økonomiske udfordringer og nye driftsønsker på driftsbudgettet og eventuelle nye anlægsønsker. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forslaget til driftsbudget godkendes,
2. at gebyrstigningen på dagrenovation og genbrugsgebyr videresendes til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2021-24,
3. at forslaget om at fastholde gebyret vedrørende rottebekæmpelse på samme niveau som 2020 ligeledes videresendes til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2021-24,
4. at forslaget til tekniske ændringer af det allerede vedtagne anlægsbudget godkendes,
5. at udvalget godkender eventuelle nye anlægsønsker, der ønskes fremsat overfor byrådet, herunder forslag til finansiering og tilhørende idéoplæg, og
6. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at godkende forslaget til driftsbudget,
2. at gebyrstigningen på dagrenovation og genbrugsgebyr videresendes til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2021-24, udvalget bemærker, at der er en prisdifferentiering på boligtyperne, hvor nogle får en takststigning, og nogle får takstreduktion,
3. at forslaget om at fastholde gebyret vedrørende rottebekæmpelse på samme niveau som 2020 ligeledes videresendes til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2021-24,
4. at godkende forslaget til tekniske ændringer af det allerede vedtagne anlægsbudget,
5. at godkende anlægsønsker, der ønskes fremsat overfor byrådet, og
6. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 19. februar 2020 ([sag nr. 17](#)) spilleregler, procesplan og principper for årets budgetlægning. Efter den fælles procesplan skal udvalgene senest i juni færdiggøre deres budgetforslag.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 15. april 2020 ([sag nr. 24](#)) besluttet hvilke af udvalgenes budgetudfordringer, der skal indgå i prioritering på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 17. juni 2020, og hvilke

budgetudfordringer der allerede på nuværende tidspunkt sendes retur til udvalgene med henblik på, at udvalgene selv skal finde finansiering.

Inddragelse og høring

Fælles-MED har den 19. maj 2020 fået forelagt budgethæftet til høring, og det blev taget til efterretningen uden kommentarer.

Beskrivelse

Budgethæfte

Der anvendes i budgetlægningen et budgethæfte, som giver et samlet overblik over udvalgets budgetforslag. Budgethæftet er blevet udbygget med nye oplysninger i løbet af budgetlægningen, så det nu indeholder det endelige budgetforslag. Budgethæftet kan ses som bilag 1.

Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består som udgangspunkt af overslagsår 2021-2023 i det allerede vedtagne budget. Dette er korrigeret for pris- og lønudviklingen og tillægsbevillinger. Dertil kommer de ændringer, som udvalget beslutter.

Ændringerne kan opdeles i tre hovedelementer: Økonomiske udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker.

Forslag til budget og takster for forsyningsområdet

Uddrag af budgethæfte

På forsyningsområdet er der i budgethæftet beskrevet en takststigning samlet set for gebyr for dagrenovation og genbrugsgebyr.

Det bemærkes desuden, at der allerede i budget 2020 – 2023 blev besluttet en to-delt takststigning gældende fra 2020 og 2021.

Desuden har Klima- og Miljøudvalget den 8. januar 2020 ([sag nr. 9](#)) vedtaget en ny struktur og nye principper for gebyrberegningen med virkning fra 1. januar 2021. Disse nye principper vil for nogle boligtyper betyde en mindre stigning og for andre boligtyper et mindre fald på genbrugsgebyret. Se bilag 1, budgethæftet, afsnit 4 ”Budgetrammer”, tabel nr. 2.

I tabellen nedenfor er der vist et eksempel på, hvordan gebyrstigningen påvirker det samlede gebyr for en villaejer med en standard løsning (240 liter mad/rest og 240 liter papir/MGP* spand)

Udviklingen i takster på dagrenovationsområdet og genbrugsgebyret for en villaejer

Takster inkl. moms	2020	Revideret 2021	
		Mad/rest	1.122,50
Dagrenovation	1.423,50	*MGP	555,00
		Total	1.677,50
Genbrugsgebyr	933,00	Genbrugsgebyr	1.053,75
Total	2.356,50	Samlet gebyr	2.731,25

*Metal, glas og papir

Det bemærkes, at stigningen – ud over ny vægtning af boligtype – bl.a. skyldes øgede udgifter på grund af prisstigninger og øgede mængder samt indtægtsfald for salg af ressourcer (bl.a. papir og pap).

Som alternativ til denne takststigning kan vælges en gradvis takststigning over 2 år med heraf følgende ændring i mellemværende med kommunekassen.

Nærmere beskrivelse af de nye principper godkendt af Klima- og Miljøudvalget samt forslag til takster, drifts- og anlægsbudget for forsyning fremgår af budgethæftet (bilag 1), afsnit 4, ”Budgetrammer”.

Forslag til takst for rottebekæmpelse

Det foreslås, at taksten for 2020 fastholdes. Se evt. nærmere beskrivelse i budgethæftet (bilag 1) afsnit 4, ”Budgetrammer”.

Forslag til teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget skal de allerede vedtagne anlægsprojekter korrigeres for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at anlægsbasisbudgettet afspejler en realistisk tidsplan for de enkelte anlægsprojekter.

I alt er der tekniske ændringer på -7.620.000 kr. i 2021, 9.503.000 kr. i 2022 og -1.638.000 kr. i 2023. De største ændringer er beskrevet i budgethæftet (bilag 1, afsnit 7.1 og 7.2)

Fremrykning af anlægsprojekter til 2020 i lyset af covid-19-situationen

På mødet den 22. april 2020 ([sag nr. 18](#)) har byrådet besluttet, at der med henblik på at understøtte aktiviteten i virksomhederne fremrykkes drifts- og anlægsudgifter til 2020 for samlet 36.113.000 kr., der midlertidigt finansieres af kassebeholdningen, idet drifts- og anlægsudgifterne reduceres tilsvarende i basisbudgettet for 2021-2024.

Der er ikke fremrykket anlægsprojekter på Klima- og Miljøudvalgets område.

Nye anlægsønsker

Nye anlægsønsker skal efter spillereglerne for budgetlægningen finansieres inden for det eksisterende anlægsbasisbudget, som udgør budgetrammen, eller ved at udskyde projekter til 2025.

Tabellen nedenfor viser udvalgets nye anlægsønsker samt forslag til finansiering af disse.

Udvalgets anlægsønsker herunder finansieringsforslag

(i 1.000 kr., 2021 P/L)	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Nye ønsker						
Forsyning:						
1. Renovering af perkolatsystem	710					710
2. Analyse om fremtidig håndtering af deponigas	250					250
3. Vurdering af miljøpåvirkninger på Fårup Fyldplads	250					250
Plan, Natur og Miljø:						
4. Løbende revision af vandløbsregulativer	750	550	470	470	470	2.710
5. Energitjek private boliger	322	250	250	250	250	1.322
6. Grønne lokalområder	200					200
7. Strategi for el- og gasinfrastruktur til transport	200					200

8. Grønt virksomhedsregnskab	100	50	50	50	50	300
Finansiering						
Forsyning:						
9. Takstfinansieret	-1.210					-1.210
Plan, Natur og Miljø:						
Kommunal vandhandleplan Ormstrup Sø	-570					-570
Pulje til samarbejde om grundvandsbeskyttelse og udvikling af rekreative muligheder	-75	-75				-150
Pulje til optimering af privat energiforbrug	-322					-322
Pulje til grøn omstilling	-600					-600
I alt	5	775	770	770	770	3.090

Tabellen viser, at der ikke er fundet fuld finansiering til anlægsønskerne. Restfinansieringen forventes dækket af overførte anlægsmidler fra 2020. De enkelte anlægsønsker er yderligere beskrevet i budgethæftet (bilag 1, afsnit 7.3). De mere uddybende idéoplæg kan ses som bilag 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forslaget til drifts- og anlægsbudget indgår i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler på mødet den 19. august 2020. Basisbudgettet er udgangspunktet for de efterfølgende politiske forhandlinger om budget 2021-2024. Eventuelle nye anlægsønsker indgår i byrådets budgetmaterialer.

Der er i budgettet for 2021-2024 indregnet reduktioner for 19,7 mio. kr. i hvert af årene. Reduktionerne er placeret som en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget. På mødet den 17. juni 2020 i Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftes direktionens oplæg til udmøntning af reduktionsforslag på de enkelte fagudvalg.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgethæfte - Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020

Idéoplæg - Klima- og Miljøudvalgets møde den 4. juni 2020

Budget for Revas 2021-2024

Punkt 20: Mødeplan for Klima- og Miljøudvalget 2021

17/59362

Resume

Der lægges op til en godkendelse af mødeplanen for 2021, for så vidt angår Klima- og Miljøudvalgets møder.

Forvaltningen har foreslået 3 temadage.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at mødeplan 2021 godkendes, for så vidt angår Klima- og Miljøudvalgets møder,
2. at mødernes starttidspunkt kl. 12.00 godkendes (frokost kl. 11.30), og
3. at udvalget tager stilling til de foreslåede datoer for temadage.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget besluttede

1. at godkende mødeplan 2021, for så vidt angår Klima- og Miljøudvalgets møder,
2. at godkende mødernes starttidspunkt kl. 12.00 (frokost kl. 11.30), og
3. at godkende de foreslåede datoer for temadage.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet vedtog på sit møde den 12. maj 2020 ([sag nr. 15](#)) mødeplan for bl.a. byråd, Økonomi- og Erhvervsudvalg samt stående udvalg for 2021. Forslaget kan ses i bilag 1.

Det bemærkes, at det er udvalgene selv, der fastsætter deres respektive mødeplan.

Mødeplanen lægger op til, at der ikke afholdes møder i juli måned samt uge 7 og 42 (skolernes vinter- og efterårsferie).

Ud over de ordinære møder indeholder planen også byrådets temadag, byrådets plan- og budgetkonferencer, Kommunalpolitisk Topmøde, byrådets juleafslutning mm.

Endelig oversigt over møderne i 2020 i byrådet, Økonomi- og Erhvervsudvalget og de stående udvalg vil blive offentliggjort, når udvalgene har godkendt deres mødeplan for 2021.

Af mødeplanen fremgår følgende mødedatoer med starttidspunkt kl. 12.00 for Klima- og Miljøudvalget i 2021:

Torsdag den 7. januar
Torsdag den 28. januar
Torsdag den 25. februar
Torsdag den 25. marts
Torsdag den 22. april

Torsdag den 3. juni
Torsdag den 12. august
Torsdag den 16. september
Torsdag den 14. oktober
Torsdag den 11. november

Derudover foreslås 3 temadage:
Mandag den 8. februar kl. 8-17
Mandag den 26. april kl. 8-17
Mandag den 27. september kl. 8-17

Øvrige møder:
15.-16. april: TEKNIK & MILJØ 2021
November (præcis dato endnu ukendt): Affald 2021 V/Dansk Affaldsforening

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Endelig oversigt over møderne i 2021 i byrådet, Økonomi- og Erhvervsudvalget og de stående udvalg vil blive offentliggjort, når udvalgene har godkendt deres mødeplan for 2021. Det sker forventeligt på udvalgenes møder i juni måned.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forslag til politisk mødeplan 2021

Punkt 21: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

19/51099

Resume

Intet.

Indstilling

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2020

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Birthe Harritz spurgte til kloakering i kolonihaveområder.

Allan Clifford Christensen spurgte til høringssvar vedr. vindmøller ved Tjele.

Kurt Johansen spurgte til spærring ved Sangild Dambrug.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Intet.

Orientering fra udvalget

Intet.

Orientering fra direktøren

- Status vedr. affaldssortering (Revas)
- Udsættelse af planlagt temadag den 18. maj 2020 (tema: "Ådalenes rolle i fremtidens landbrugsland")
- Rapport om regulativet for Gudenåen
Bæredygtigt Landbrug har udarbejdet en rapport om regulativet for Gudenåen, der er tilsendt de fire borgmestre i Randers, Favrskov, Silkeborg og Viborg Kommune (bilag 1). De fire kommuner har som svar på henvendelsen udarbejdet et administrativt svar (bilag 2).

Afgørelser fra klagenævn

1. Stadfæstelse af afslag vedr. åben grøft i Lund Bæk dal syd for Roum

Miljø- og Fødevareklagenævnet har stadfæstet forvaltningens afslag på dispensation til dræning af et beskyttet moseområde. Lodsejer havde søgt om at etablere åbne grøfter i stedet for dårligt fungerende gamle dræn for bedre at kunne udnytte arealet til afgræsning.

Ud fra besigtigelser med og uden lodsejer, oplysninger om dyrkningshistorik og tolkning af luftfotos konkluderede forvaltningen, at drænene havde været uden funktion i så lang en årrække (min. 15-20 år), at der reelt ville være tale om ny-dræning.

Plantefund, lodsejers oplysninger og luftfotos viste samtidig, at området er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Derfor det ikke er tilladt at ændre områdets tilstand, og en sænkning af vandstanden ville forudsætte dispensation fra dette forbud.

Da et ønske om forbedrede jordbrugsmæssige/økonomiske forhold ikke kan berettige til dispensation fra forbuddet mod ændringer, meddelte forvaltningen afslag.

Lodsejers klage blev forelagt Klima- og Miljøudvalget, som på sit møde den 23. marts 2017 ([sag nr. 3](#)) videresendte sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der nu har stadfæstet afslaget.

2. Stadfæstelse af påbud om genetablering af moseområde syd for Mønsted

Miljø- og Fødevareklagenævnet har stadfæstet forvaltningens påbud om genetablering af et moseområde, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er tale om en mose, som gennem en lang årrække er blevet fyldt op, men hvor lodsejer ønskede at genetablere en sø.

Søen var oprindeligt en del af mosen og er nu genetableret, men lodsejer ønskede ikke at genetablere hele mosearealet og klagede over mosens ydre afgrænsning.

Forvaltningens afgørelse er baseret på besigtigelser med og uden lodsejer, oplysninger om dyrkningshistorik samt tolkning af luftfotos. Miljø- og Fødevareklagenævnet har nu stadfæstet forvaltningens afgrænsning af mosen. Lovliggørelse af opfyld og dyrkning af beskyttet mose berettiger ikke til dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Bilag

Rapport om vandløbsregulativet for Gudenåen april 2020 fra Bæredygtigt Landbrug

Svar på henvendelse fra Bæredygtigt Landbrug om Gudenåregulativ

Punkt 22: Underskriftsark

19/53782

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.